

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 10. – 16. decembris

Nr. 47 (1609)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

NEDĒĻAS NOGALE LONDONĀ



Aizvadītās nedēļas nogalē pie tautiešiem Londonā viesojās Valsts prezidents Egils Levits ar kundzi Andru Leviti. (Vairāk lasiet 3. lpp.)
Attēlā augstie viesi kopā ar Londonas latviešu kori un tā vadītājiem Liliju Zobens un Lesliju East



Egils Levits sarunājas ar cienijamo dzejnieci Veltu Sniķeri



Diriģē Andra Zobens East

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu,
e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)

• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)

• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju
Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija
[www.twitter.com @briva_latvija](https://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:

www.brivalatvija.lv

Latvisko
notikumu
kalendārs

2. lpp.

Lembergs
ASV "melnajā
sarakstā"

4. lpp.

Franka
Gordona un
Sallijas
Benfeldes
komentāri

5. lpp.

NUMURA
INTERVIJĀ -
Latvijas
Bruņoto spēku
komandieris
ģenerālleitnants
Leonīds Kalniņš

7. lpp.

Par ko stāsta
"Rīgas
gredzens"?

8. lpp.

Piemin Brīvības
cīņās kritušos
kadetus

10. lpp.



LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

10. DECEMBRIS

Latviešu krogus vakars Briselē

Adrese: bārs *Fatboy's Schuman* (*Avenue de Cortenberg 36, 1040* Brisele). **Laiks:** plkst. 10



Katra mēneša otrās nedēļas otrdienās notiek latviešu krogus vakars Briselē, uz ko ir mīļi aicināti ikviens!

Ši ir iespēja gan jaukā gaisotnē atpūsties un garšīgi paēst, gan arī satikt draugus un paziņas, lai padalītos sadzīvīskā pieredzē un apspriestu jaunumus.

Tiekamies!

11. DECEMBRIS

Grāmatas "Ar vieglu skrāpējumu ādā" atvēršanas svētki

Adrese: Izdevniecības AMINORI telpās, K. Valdemāra ielā 69. **Laiks:** plkst. 17.30



Izdevniecības AMINORI pirmā grāmata jaunajā seriā *Dzejas teātris*.

Grāmatā *Ar vieglu skrāpējumu ādā* apkopota vairāk nekā 20 dažādu autoru dzeja, kas tuva un nozīmīga Nacionālā teātra aktrisei Dītai Lūriņai. Krājumu papildina sarunas ar Dītu par dzeju un dzīvi, kā arī poētiski sirreāls fotostāsts naksnīgā teātrī.

Dzejas teātris ir jauna, oriģināla grāmatu serijs, kurās misija ir iemūžināt grāmatu lapās skatītāju tik iemīļotos aktieru dzejas vakaros. Teātris ir gaistoša māksla. Dītas Lūriņas *Dzejas teātra* grāmata ir mēģinājums fiksēt mirkli, lai izbaudītu to ilgāk. To caurvij sarunas ar autori – aktrises pārdomas par izvēlēto dzeju rada klātbūtnes izjūtu, trauslu, intīmu noskaņu un ļauj lasītājam ieraudzīt katru no šiem dzejoļiem, iespējams, dzeju vispār, pilnīgi no jauna.

"Patiesība mums visiem ir pieejama," saka Dīta, "taču dzejnieks pēkšņi ļauj pārlēkt tūkstoš soļiem. Jo viņš tos ir jau nogājis. Viņš aizmet mūs tālāk. Un pēkšņi no sava ikdienības punkta vai no sava iestrēguma punkta... mums vienkārši ir biļete! Lūdzu! Lido pāri!"

Viena no pirmajām grāmatas lasītājām, Kultūras akadēmijas profesore Aina Mātiša, Dītas pedagoge, saka: "Šajā krājumā ie-

klautais E. Veidenbauma četru rindu dzejolis atgādina, ka ne visi cilvēki tiecas un saprot dzejas valodu. Aktrise Dīta Lūriņa ar lielu pietāti un smalkjūtību tuvojas dzejas pasaulei un ļauj mums ielūkoties poēzijā ietvertajā domu bagātībā ar aktrises redzējumu. Dītas Lūriņas aicināti, dosimies pie grāmatu plauktiem un ļausimies, lai dzeja uzrunā katru no mums."

Grāmata *Ar vieglu skrāpējumu ādā* pieejama AMINORI salonā Valdemāra ielā 69, Rīgā, kā arī grāmatnīcās jau no 22. novembra.

Kontaktpersona: Baiba Bajindire, tālr. 20139096, e-pasts: baiba@aminori.lv

14. DECEMBRIS

Baltijas dizaina stāstu salons BRISELĒ



Datumi: 14. – 15. decembrī un 21. – 22. decembrī

Adrese: *Rue Blaes 132, 1000* Brisele. Darba laiks: plkst. 10 – 19

Lai veicinātu Baltijas valstu, tai skaitā Latvijas, radošo zīmolu, dizaineru un ar dizainu saistīto tehnoloģiju atpazīstamību Beļģijā, darbu ir uzsākusi asociācija *Baltic Design Stories*.

Decembrī tiks atvērts pirmais *Baltic Design Stories* pop-up veikals Briselē, dzīvīgajā un apmeklētāju iemīļotajā rajonā *Sablon*. Baltijas dizaina stāstu salonā būs iespēja iegādāties Baltijas dizaina preces, uzzināt par Latvijas dizainu un radošajām industrijām, atstāt kontaktus iespējama turpmākai sadarbībai, apmainīties ar pieredzi.

14. decembris parāllēli veikala darbīgajai gaisotnei būs veltīts aktīvai informācijas apmaiņai par eksporta un investīciju iespējām Latvijā, Latvijas uzņēmumu attīstību Beļģijā, diasporas pārstāvju sarunām un konsultācijām, klātesot Latvijas Investīcijas un attīstības aģentūras pārstāvjiem.

Ar pilnu dizaineru sarakstu var iepazīties *FaceBook* un mājaslapā. Gaidīsim ciemos!

www.balticdesignstories.eu

26. DECEMBRIS

20. latviešu salidojums Trinidadā un Tobāgo

No 2019. gada 26. decembra līdz 2020. gada 5. janvārim notiks 20. latviešu salidojums Trinidadā un Tobāgo.

26. decembrī vienlaicīga ierašanās Portovspeinā no mītnes zemēm. Pievakarē sadraudzības kokteiļu stunda pie peldbaseina.

27. decembrī agri no rīta TV intervija (pārstāvjiem). Pēc brokastīm Portovspeinas pilsētas ekskursija. Pievakarē Karoni putnu rezervāta ekskursija. Vakarā trešo Svētņu eglīte, sapazīšanās vakars, dziedāšana.

28. decembrī dienas ekskursija uz Sanfernando dabas rezervātu un Labrejas asfalta ezeru.

29. decembrī no rīta brīvs laiks (gājiens pa viesnīcas teritorijas kalniem).

Pēcpusdienā ceļš uz Tobāgo ar ātrkuģi – katamarānu.

30. decembrī Kurzemes piekrastes ekspedīcija – kurzemnieku apmetņu vietas. Oficiālā fotografija pie Kurzemnieku piemiņekļa. Pēcpusdienā puzuru gatavošana, vakarā sadraudzības kokteilis.

31. decembrī laivas brauciens gar (Jaun)kurzemes piekrasti, pelde ličos. Pēcpusdienā Vecā gada izvadīšanas dievkalpojums Pli-matas Sv. Dāvida baznīcā. Jaunā gada sagaidīšana pie L. Kurzemes liča un Kurzemes piemiņekļa. Banketa vakariņas.

1. janvārī Ārgaila ūdenskrituma ekskursija un Gudvuda dzīvnieku parks.

2. janvārī Pidženpointa dienas ekskursija un Robinsons Krūzo ala (pelde ar krāsainām zivīm un Nailona baseinā, Bukū līcī).

3. janvārī Skārborovas ekskursija (botāniskais dārzs, muzejs, pilsēta). Pēcpusdienā gājiens uz putnu barošanas rezervātu.

4. janvārī Šarlotvilles un Pirātu/Kuršu liča dienas ekskursija, koppelde, pikniks. Atvadu vakariņas.

5. janvārī dalībnieku atgriešanās mītnes zemēs. Vakaros: Saldojumu vēsture – gaismas bildes, stāstījumi; filmas izrāde "Latvija - Gambija-Tobago".

Informē [Guntars Gedulis](mailto:Guntars.Gedulis@lsta.lv), 20. LSTT vadītājs

27. JANVĀRIS

Dalība farmācijas un medicīnas izstādē AAE

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) aicina Latvijas farmācijas, medicīnas un dzīvības zinātņu uzņēmumus piedalīties kopstendā izstādē "ARAB HEALTH 2020" Apvienotajos Arabu Emirātos, kas norisināsies no 2020. gada 27. – 30. janvārim Dubajā!

"ARAB HEALTH" izstāde ir lielākā medicīnas izstāde Tuvajos Austrumos, ik gadu pulcējot vairāk nekā 55 000 apmeklētāju un 4250 uzņēmumu no 159 valstīm.

Kopstenda veidošanai tiks izmantota izstādes piedāvātā standarta stenda konstrukcija.

Kopējā stenda platība: 9m²

Vieta tiek piedāvāta 3 farmācijas, medicīnas vai dzīvības zinātņu uzņēmumiem.



ZVANU ANSAMBLIS

"SAULES ZVANI"

LATVIJA | VENTSPILS

SANDRA SPROGE - KLAVIERES
EDUARDS SVIĶIS - ĢITĀRA

15. DECEMBERIS, 2019 | PLKST. 16:00

IEEJA PAR ZIEDOJUMIEM

DIE CHRISTENGEMEINSCHAFT IN OLDENBURG
SOPHIENKIRCHE
ULMENSTRASSE 29 | 26135 OLDENBURG

Latvijas stenda vieta – "Z7.B11"

Izstādes izcenojumi, ja stends tiek dalīts uz 3 uzņēmumiem:

- Laukuma un standarta stenda konstrukcijas (tai skaitā, standarta apgaismojums, elektrība, stenda tīrīšana), maksa – 2700 EUR

- Stenda obligātās apdrošināšanas un organizatoru administrācijas izmaksas – 250 EUR

- Reģistrācijas (*co-exhibitor*) maksa – 700 EUR

- Papildus mēbeļu noma (atkarīga no katra uzņēmuma nepieciešamībām, piemēram, darba galds – 140 EUR, stikla vitrīna – 180 EUR, bāra krēsls – 80 EUR, brošūras statīvs – 35 EUR, apaļais galds – 100 EUR)

Stenda dizaina izstrādes izmaksas – 800 EUR

Visas iepriekšminētās izmaksas ir aptuvenas! Gala izmaksas dalībai kopstendā izstādē tiks aprēķinātas pēc pieteikuma saņemšanas un būs atkarīgas no izstādes dalībnieku skaita.

4. JŪLIJS

Kultūras nedēļa Spānijā 2020

Piekto gadu pēc kārtas pilsētā *Lloret de Mar* risināsies ikgadējais festivāls – *Kultūras nedēļa Spānijā 2020*. Būsim ļoti priecīgi uzņemt jūsu kopu pilsētā *Lloret de Mar*, dejojot, dziedāt kopā ar mums, kā arī iepazīstināt Katalonijas iedzīvotājus ar Latvijas kultūru un tradīcijām.

Kultūras nedēļas sarīkojumu ietvaros esam iecerējuši kopu uzstāšanās Kultūras nedēļas atklāšanas un noslēguma koncertos kopā ar Spānijas kopām.

Ja jūs vēlaties piedalīties mūsu organizētajā pasākumā, lūdzam sazināties telefoniski, mēs jums izsūtīsim pieteikuma anketas un atbildēsim uz pārējiem interesejošiem jautājumiem:

Dana Tagle
director@danatagle.com
booking@danatagle.com

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviešiem.com



XII LATVIJAS
SKOLU JAUNATNES
DZIESMU UN DEJU
SVĒTKI

06.-12.07.2020. Rīgā

NĀC
GAVILĒT!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Londonas latviešu bērni rotā Ziemsvētku egli

Latvijas vēstniecībā Londonā Valsts prezidents Egils Levits un Andra Levites kundze kopā ar latviešu nedēļas nogales skolu audzēkņiem rotāja vēstniecības Ziemsvētku egli.



“No sirds novērtējam sociāla medija Tautas pārstāvju Agneses Bērziņas un Madaras Īlenas ideju un iniciatīvu – rosināt bērniem latviešu skolīnās izgatavot un dāvēt vēstniecības Ziemsvētku egli rotājumus,” norāda vēstniecībā, piebilstot, ka iniciatīvas autoru vērtējumā šāda vēstniecības eglīte simbolizē Apvienotajā Karalistē dzīvojošo tautiešu vienotību. Valsts prezidents Egils Levits sarīkojumā uzsvēra, ka latviešu nedēļas nogales skolas ir diasporas mugurkauls, uz kuŗa balstās latviskās vides un valodas uzturēšana un latviešu kopienas veidošana.

Prezidents tiekas ar tautiešiem Apvienotajā Karalistē

Latvijas valsts prezidents Egils Levits Londonā apmeklēja ne tikai NATO samitu, bet arī izbrīvēja laiku, lai tiktos ar tautiešiem, kuŗi Latvijas pirmā pāra vizītei bija gatavojušies īpaši. Astoņu latviešu skolīņu bērni bija īpaši gatavojuši rotājumus Latvijas vēstniecības Ziemsvētku eglei, zinot, ka tās greznošanā piedalīsies pats Latvijas prezidents. Anglijā greznot egli kopā ar Valsts prezidentu ir gandrīz tas pats, kas doties pie karalienes.



Egils Levits tiekas ar tautiešiem Londonā

“Anglijā skolas ir priecīgas un lepnas par saviem bērniem, un viņi noteikti rakstīs avīzītē par šo notikumu. Grūti gan ir dabūt brīvdienas bērniem, tas nav akceptēts šeit, bet viņi ir lepnī par to, ko mēs darām un ka bērni var atbraukt un izgreznot egli kopā ar prezidentu,” saka Birmingemas latviešu kopienas skolas “Saktiņa” vadītāja Madara Īlena.

Pēc eglītes pušķošanas prezidents devās uz netālu esošo Rūdolfa Steinera namu, kur tika sagaidīts ar aplausiem. Pēc himnas nodziedāšanas sekoja prezidenta uzruna, tika pieminētas gan Latvijas, gan diasporas aktuālītātes, uzsverot, ka mūsdienās par emigrāciju vairs nevar runāt, vietā ir nākusi mobilitāte, kas nākotnē būs vēl lielāka. Ja no Liepājas uz Rīgu iespējams nokļūt divās stundās, tad gandrīz tas pats ir no Rīgas līdz Londonai.

“Latvijas diaspora ārpus Latvijas ir Latvijas sastāvdaļa. Kā pilsoņi, kā latvieši visi ir aicināti piedalīties latviešu nācījas veidošanā un Latvijas valsts veidošanā. Vienaļga, kur mēs dzīvojam, Latvijā vai ārpus Latvijas, katrs savā veidā, katrs savā vietā. Un es domāju, ka mēs beidzamos gados esam apzinājušies to, ka tie latvieši, kas dzīvo ārpus Latvijas, ir Latvijas sastāvdaļa, un tas ir ļoti būtiski,” uzsvēra prezidents.

Latvijas baznīcās skan Ziemsvētku noskaņu programma “Es ticu...”

Pirmos koncertus Dubultu un Jelgavas dievnamos piedzīvojuši Ziemsvētku noskaņu programma “Es ticu...”, kuŗā komponista Valta Pūces vadībā apvienojušies operdziedātāja Inga Šļubovska-Kancēviča, vijolspēles meistars Raimonds Ozols, flautiste Dita Krenberga un pats Valts Pūce pie taustiņinstrumentiem, medijus informē organizatori. Programma līdz Ziemsvētkiem turpinās viesoties baznīcās dažādās Latvijas pilsētās, piedāvājot tradicionālās Ziemsvētku dziesmas, instrumentālus skaņdarbus un komponista Valta Pūces oriģināldarbus ziemīgās noskaņās. Koncerta veidotāji aicina izbaudīt Adventes laika gaišās noskaņas mūzikā kopā ar augstas raudzes mūziķiem.

“Programmas nosaukumam izvēlēti iedvesmas, pārliecības un ticības spēka vārdi, lai arī katru no koncerta klausītājiem rosinātu izjust gaišo Ziemsvētku gaidīšanas laiku, tiecoties uz patiesu tīrību, pacietību un mīlestību,” uzsver organizatori.

Ziemsvētku vecišu labdarības skrējieni

8. decembrī Doma laukumā notikušajā Ziemsvētku vecišu labdarības skrējienā piedalījušies aptuveni 1500 dalībnieki, aģentūru LETA informēja biedrības “Dr. Klauns” vadītāja Marianna Milovska.



Skrējieni šogad notika 12. reizi, un tajā varēja piedalīties ikviens, iegādājoties biļetes. Ienākumi no labdarības akcijas tiks ziedoti biedrībai “Dr. Klauns” ar mērķi iepriecināt Latvijas slimnīcās nokļuvušos bērnus un veicināt viņu ātrāku izveseļošanu.

Valsts prezidents NATO galotņu sanāksmē

Valsts prezidents Egils Levits Londonā tikās ar Kanadas premjēri ministru Džastinu Trudo – abu valstu lideri bija ieradušies uz NATO galotņu sanāksmi.

Tikšanās laikā Levits pateicās Trudo par Kanadas ieguldījumu Latvijas, Baltijas un visas Eiropas drošībā, ar 600 kaŗavīriem vadot NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijas kaujas grupu Ādažos. Levits ar atzinību novērtēja Trudo



sarunā apliecināto, ka Kanada turpinās šo misiju Latvijā, jo tas ir gan Kanadas, gan visas NATO alianses interesēs. Pārrunājot NATO aktuālītātes, Valsts prezidents uzsvēra, ka Latvija vēlas Eiropas drošības pilāra stiprināšanu NATO ietvaros, lai izvairītos no jebkādas funkciju dublēšanās šajā jomā. Latvijas prezidents arī augstu novērtēja Kanadas dalību Latvijā izvietotajā NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrā (NATO StratCom COE). Abas puses apspriedās par divpusējo attiecību intensificēšanu ekonomiskajā laukā. Tika izteikta pārliecība, ka noslēgtais ES un Kanadas Visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums (CETA) ļaus uzņēmējiem veidot aktīvākas saites. Levits sarunā pieminēja dinamisko Kanadas latviešu kopienu, kas ikdienā veido aktīvas saites starp abām valstīm.

Spriež par Rail Baltica projektu

Rail Baltica projekts paredz izveidot Eiropas standarta sliežu platuma dzelzceļa līniju no Tallinas līdz Lietuvas un Polijas robežai, lai tālāk ar dzelzceļu Baltijas valstis būtu iespējams savienot ar citām Eiropas valstīm. Baltijas valstīs plānots izbūvēt jaunu, 870 kilometru gaŗu dzelzceļa līniju ar vilcienu maksimālo ātrumu 240 kilometri stundā.

Nesen triju Baltijas valstu kopuzņēmuma RB Rail darbinieki atklātā vēstulē norādīja, ka projekts ir kritiskā situācijā sliktas korporatīvās pārvaldības un atsevišķu interešu konfliktu dēļ. Darbinieki puda aicinājumu projekta uzraudzību nodot premjēri ministru līmenim. Aicināts komentēt vēstulē pausto, Kariņš norādīja, ministri saprot izaicinājumus, kas saistīti ar Rail Baltica realizēšanas gaitu un tempu.



Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, Lietuvas premjērs Sauļus Skvernelis un Igaunijas premjēri ministrs Jiri Ratass tikšanās laikā Rīgā, Mazajā gīldē // Foto: LETA

Baltijas valstu Ministru prezidenti sanāksmē uzdevuši satiksmes ministriem vienoties un piedāvāt kopīgu priekšlikumu dzelzceļa līnijas Rail Baltica projekta ieviešanas modeļa izveidei līdz 2020. gada februārim, žurnālistiem apliecināja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV). Valdību vadītāji vienojās par aktīvāku projekta uzraudzību. Kariņš pastāstīja, ka sanāksmē piedalījās arī Polijas infrastruktūras ministrs Andžejs Adamčiks un Somijas vēstniece Latvijā Rīta Korpivāra, jo projekts Rail Baltica skar arī Poliju un Somiju, jo dzelzceļa pro-

jekts ir reģionā lielākais starpvalstu projekts aizvadīto trīsdesmit gaŗu laikā. “Tas ir liels izaicinājums, jo projekts ir gana sarežģīts. Mēs lēmām, ka mums visiem valdību vadītājiem jānodrošina, ka Rail Baltica to īsteno,” sacīja premjērs. Kariņš pavēstīja arī, ka projektam ir bijuši zināmi izaicinājumi un “viens otrs jautājums, kas prasījis vairāk laika, lai to atrisinātu, nekā tas būtu bijis vēlams”. “Varu teikt, ka mēs trīs Baltijas valstu premjēri stāvam cieti par projektu Rail Baltica un darīsim visu, lai virzītu tā gaitu uz priekšu un tas tiešām tiktu īstenots,” teica Kariņš.

Iesaka atlikt novadu reformu

Latvijas Zinātņu akadēmijas Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas ekspertu konsilijs iesaka atlikt novadu reformas ieviešanu līdz brīdim, kad reformas virzītāji būs sagatavojuši vispusīgu analīzi un izskaidrojuši sabiedrībai pierādījumus balstītus priekšlikumus. Zinātņu akadēmijas konsilijs secināja, ka, lai gan novadu reformas sagatavošanā ir ieguldīts liels darbs, “tās ieguvumi, zaudējumi un ietekme uz valsts sociāli ekonomisko attīstību ir vāji argumentēti un nepietiekami izskaidroti sabiedrībai”, informēja Latvijas Zinātņu akadēmija. Reformas rezultātā var būt finansiāls ietaupījums, “bet var arī nebūt, jo pilni ar reformu saistīti ieguvumi un zaudējumi ne ilgtermiņā, ne īstermiņā nav novērtēti un salīdzināti”. Eksperti arī norādīja, ka varas centralizācija un finanču koncentrācija ierobežos pašvaldību demokrātiju. “Latvijā joprojām nav izpratnes par vēlamo valsts teritorijas administratīvo dalījumu un pārvaldības struktūru, tāpēc var uzskatīt, ka šī reforma nebūs pēdējā,” teikts konsilija secinājumos. Vairums ekspertu secina, ka novadu reforma “nespēs īstenot formulētos rezultātus, jo to formulējumi ir miglaini un aptuveni, un nav pierādīts ne ceļš, kā tos var sasniegt, ne arī iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu raksturojoša novērtējuma rādītāji un metodes”. Konsilijs iesaka atlikt novadu reformas ieviešanu līdz brīdim, kad reformas virzītāji būs sagatavojuši vispusīgu analīzi un izskaidrojuši sabiedrībai pierādījumus balstītus priekšlikumus. Konsilijs uzskata, ka ir jābūt analīzei un priekšlikumiem par reformas ietekmi uz sabiedrības attīstību, iedzīvotāju dzīves kvalitātes un uzņēmējdarbības vides izmaiņām, reformas saistību ar citām reformām – visa skolu tīkla (ne tikai vidusskolu) optimizāciju, valsts pārvaldes institūciju decentralizāciju, veselības un sociālās aprūpes un transporta sistēmu attīstību.

Veidos Eiropas latviešu jaunatnes kustību

Divās intensīvās nedēļas nogales novembrī Vācijas dienvidos Freiburgā, Latviešu centrā Bērzainē, vairāk nekā 30 latviešu jauniešu no 10 pasaules valstīm piedalījās seminārnometņu ciklā “Jauno līderu skola 2019”. Spraigu diskusiju, referentu lekciju uzklaušanās



un kopīgas darbošanās rezultātā dalībnieki, parakstot apliecinājumu, pauduši vēlmi un motivāciju veidot jauniešu kustību, lai apvienotu diasporas un Latvijā dzīvojošos jauniešus.

Abās seminārnometnēs jauniešiem bija iespēja uzklaut pieredzē bagātus referentus, kuŗi dalījās zināšanās un piedzīvotajā par projektu īstenošanu, kā arī pašiem radīt idejas saviem projektiem un plānot tos.

Latvijas Nacionālā archīva vēltījums Cēsu kauju simtgadei

10. decembrī Cēsu Vēstures un mākslas mūzejā atklāja Latvijas Nacionālā archīva serijas “Vēstures Avoti” 10. sējuma “Cīņa par brīvību: Latvijas Neatkarības karš (1918–1920) Latvijas Valsts vēstures archīva dokumentos” otro grāmatu “1919. gada 16. aprīlis – 10. jūlijs”. Grāmatas sastādītāji ir Latvijā atzīti vēsturnieki, vēstures doktori Ēriks Jēkabsons un Jānis Šiliņš.



Sarīkojumā Jānis Šiliņš referēja par pulkveža Jāņa Baloža neitralitāti Cēsu kauju laikā, bet Ēriks Jēkabsons – par Ziemeļlatvijas brigādes formēšanas specifiku 1919. gada pavasarī. Viru kopa “Vilki” sniedza mūzikālu priekšnesumu.

Pašvaldību ministrs rosina Rīgas domes atļaišanu

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) nolēmusi rosināt Rīgas domes atļaišanu, jo pašvaldība nespēj sākārtot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jomu, kas ir viena no pašvaldības pamatfunkcijām. “Rīgas domes priekšsēdīm, lai kuŗš tobrīd bija amatā, esmu vairākkārt prasījis paskaidrojumus, bet dome turpina pārkāpt likumu,” skaidroja ministrs Juris Pūce (A/P), uzsverot, ka domes darbība vairākkārt ir bijusi ne tikai nelikumīga, bet arī pretrunā ar sabiedrības interesēm.



VARAM pašvaldības darbā konstatējusi vairākkārtējus normatīvo aktu pārkāpumus. Pārkāpumi izdarīti vairākkārtīgi un visā 2017. gada vietējo pašvaldību vēlēšanās ievēlētās Rīgas domes darbības laikā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

“Tā vietā, lai strādātu sabiedrības labā un risinātu atkritumu apsaimniekošanas jautājumu, pašvaldība nodarbojas ar politiskām spēlēm, koalīcijas pārbidēm un amatu dalīšanu pašvaldības uzņēmumu valdēs un padomēs. Jaunas Rīgas domes vēlēšanas paredzētas 29. februārī, līdz jaunās pašvaldības ievēlēšanai tiks iecelta pagaidu administrācija, kas darbosies apmēram divus ar pusi mēnešus”, sacīja Pūce.

Gatavojas valsts īpašumā pārņemt Latvijas Nacionālās operas ēku

Kultūras ministrija izteikusi gatavību pārņemt Latvijas Nacionālās operas ēku valsts īpašumā – 9. decembrī šo jautājumu jau skatīja Rīgas domes Pilsētas īpašuma komitejas sēdē, kurā nolēma to skatīt nākamreiz, aicinot Kultūras un Finanču ministrijas pārstāvjus.



“Šāds risinājums no pragmatiskā viedokļa ļaus valstij un Latvijas Nacionālajai operai un baletam racionālāk rīkoties ar ēku, tās uzturēšanu un nākotnes attīstības perspektīvām, tai skaitā novirzot tās atjaunošanai tos finanču līdzekļus, kurus līdz šim LNOB maksāja par ēku kompleksa nomu un SIA “Rīgas nami” veikto ieguldījumu atmaksu”, sacīja kultūras ministrs Nauris Puntulis.

Trenējas īstenot

Nacionālā preterrorisma plānu
Ar mērķi pārbaudīt un pilnveidot nacionālajā preterrorisma sistēmā iesaistīto institūciju gatavību veikt preventīvos pasākumus terorisma draudu gadījumā Valsts drošības dienests (VDD) organizēja Nacionālā preterrorisma plāna īstenošanas galda mācības “Sarkanais kods 2019”. VDD informēja, ka mācībās piedalījušās par terorisma draudu novēršanu atbildīgās institūcijas. Nacionālajā preterrorisma plānā ir iekļauti dažādi preventīvi pasākumi, kas vērsti uz teroristisku darbību novēršanu. Mācības “Sarkanais kods” pirmo reizi organizētas 2012. gadā. Šogad mācības notikušas jau septīto reizi.

ASV iekļauj Lembergu ‘melnajā’ – ‘Magnitska sarakstā’

Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles birojs (OFAC) iekļāvis Aivaru Lembergu globālajā Magnitska sankciju sarakstā, teikts Finanču ministrijas Ārvalstu aktīvu kontroles biroja, 9. decembrī, publicētajā paziņojumā.

Paziņojumā Aivars Lembergs nosaukts par oligarhu, un paziņojumā norādīts, ka viņš iekļauts sarakstā kā amatpersona vai bijušā amatpersona, kurā atbildīga vai tieši vai netieši iesaistīta korupcijā, tajā skaitā valsts mantas piesavi-



nāšanās, korupcijā, kas saistīta ar publiskiem iepirkumiem vai kuļošanu. ASV Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles birojs (OFAC), balstoties uz tā dēvēto Magnitska likumu, par korupciju noteicis sankcijas virknei personu un viņu organizāciju Eiropā, Āzijā un Latīņamerikā, tostarp pret Ventpils mēru Lembergu.

Atkal gājiens par izglītību krievu valodā

Partijas “Latvijas Krievu savienība” (LKS) kopā ar Krievu skolu atbalsta stābu 5. decembrī rīkotajā gājienu no Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) ēkas uz Brīvības pieminekli, lai aizstāvētu izglītības pieejamību krievu valodā, piedalījās vairāk nekā 500 cilvēku. Protesta laikā tika pacelts arī Krievijas karogs, par ko izcēlās domstarpības sapulcējošo ļaužu vidū. Lai arī citi sapulcējušies vīrietim norādīja, ka tas nav pamatoti, viņš turpināja runāt pretī un karogu nenovāca. Vēlāk parādījās vēl viens Krievijas karogs, kas plīvoja līdz ar Rīgas pilsētas, Eiropas Savienības un Latvijas valsts sarkanbaltsarkano karogu. Sanākušajiem protestētājiem uz virsajām un mēteļiem bija uzvilkti krekli, kuriem piespraustas piespraudes, uz kurām angļu valodā bija rakstīts “Krievu skolas mūžīgi!”. Tāpat bija sagatavoti vairāki plakāti angļu valodā, piemēram, kas tulkojumā skanētu “Apturēt lingvistisko genocīdu!” un “Mūsu valoda ir mūsu dvēsele, mūsu tiesības!”. Protestā bija arī plakāti latviešu valodā, piemēram, “Mācīties latviešu valodu – Jā! Mācīties latviešu valodā – Nē!”.

Ar “Citādām Ziemsvētku vakariņām” uzvar pasaules labāko pasākumu konkursā

BEA (best event award) festivāls un konkurss notika jau 14. gadu, šogad Milānā tajā piedalījās rekordliels dalībnieku skaits no visas pasaules, sākot ar Eiropas lielvalstīm un beidzot ar Indiju, Austrāliju, Ķīnu, Izraēlu, ASV u. c.



Pasākumu rīkotājiem šī balva ir līdzvērtīga kā Grammy balva mūziķiem vai Oskars kino nozares speciālistiem, tāpēc pat iekļūšana tā dēvētajā šortlistē ir cienijams panākums.

Venēcijas biennāles arhitektūras izstādē

2020. gadā Latviju pārstāvēs arhitektu birojs NRJA ar ekspozīciju “It’s not for you! It’s for the building.” (“Tas nav domāts tev!

Tas domāts ēkai.”). Dalība Venēcijas mākslas un arhitektūras biennālēs ir īpaša Latvijas valsts iespēja ar spēcīgiem kultūras instrumentiem pieteikt sevi starptautiskā mērogā. Jau 30. gadus tā laika Latvijas vēstnieks Itālijā Arnolds Spekke rakstīja, ka Latvijai ir jābūt pārstāvētai Venēcijas biennālē, ka tā ir lieliska iespēja valstij sevi parādīt. Kultūras ministrijas vārdā novēlu konkursa uzvarētāju komandai pozitīvi un gudri sevi pozicionēt Venēcijā, kā arī ticu, ka radošā komanda Ulda Lukševica vadībā Venēcijas biennāles kopīgo temu “Kā mēs kopā sadzīvosim?” veidos kā asprātīgu projektu ar kritisku skatu nākotnē,” preses konferencē novēlēja Latvijas Republikas kultūras ministrs Nauris Puntulis.

Izstāde ar teicamiem darbiem Toronto

Ierasta tradīcija ir mākslinieku tradicionālās 18. novembra svētku tēlotājas mākslas izstādēs Latviešu Centrā Toronto. Šī gada iesniegtie 16 mākslinieku 30 darbi tika lietpratīgi iekārtoti Mākslinieku vienības LATVIS priekšsēža Imanta Lapiņa vadībā.



18. novembra svētku tēlotājas mākslas izstāde Toronto

Nežūrētie darbi ietvēra gleznas dažādās tehnikās, mākslas fotografijas, skulptūras un vienu linogrīzumu. Fotografu vidū sevišķi imponēja Juris Kornets ar plašiem skatiem no Ņūfaundlendā pilsētiņām. Šeit stipri izjutām dabas tuvumu un dabas mainīgās noskaņas. Andra Krūmiņa fotografijās dabas spēks tika uztverts spēcīgā straujā upes plūsmā, kā arī vientuļā priedē vējaina ezera malā. Jolita Krūmiņš-Horvat sniedza jūtīgu dabas uzņēmumu “Sapņaina fotografija” un Ivonne Vāre piedalījās ar drāmatisku Toronto augstceltņu skatu. Gleznotāju daiļrades klāsts ietvēra tematikas dažādības, ieskaitot latviskos motīvus, eļļas, akrilikas un jauktās tehnikas darbos.

Ilze Brands-Kehris apstiprināta par ANO ģenerālsēkretāra vietnieci

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ģenerālsēkretārs Antoniu Gutērešs apstiprinājis Ilzi Brands-Kehris par savu vietnieci cilvēktiesību jautājumos. Ārlietu ministrijas (AM) komentārā norādīts, ka šis ir līdz šim augstākais amats ANO struktūrās, kurā ieņems Latvijas pārstāvis.



Ilze Brands-Kehris

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

SANMARINO. Sanmarīno vidusskolā *Aula Magna* norisinājās Baltijas ceļa 30. gadadienai veltīts sarīkojums “Baltijas ceļš – trīs valstis roku rokā atgūst brīvību – Igaunija, Latvija, Lietuva – 1989. gada 23. augusts” (*The Baltic Way – three countries regain liberty hand-in-hand – Estonia, Latvia, Lithuania – 23 August 1989*). Skolēnus uzrunāja Sanmarīno vidusskolas direktors Dž. Esposito, Sanmarīno Ārlietu, politisko un tieslietu lietu ministrs N. Renci, Latvijas vēstniece Sanmarīno Solvita Āboltiņa un Lietuvas vēstnieks Sanmarīno R. Šlepavičus. Pasākuma moderatore bija Sanmarīno vēstniece Baltijas valstīs S. Berti.

KANADA. Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums kopā ar bijušo Kanadas vadītās kaujas grupas Latvijā komandieri atvaļināto pulkvežleitnantu Stīvenu Makbetu piedalījās Karalienes universitātes Starptautiskās un aizsardzības politikas ekspertu lekciju ciklā (*International and Defence Policy Speaker Series*) par NATO atturēšanās politiku Eiropas austrumos. Vēstnieks Eichenbaums savā uzrunā “Kanada un Latvija: pastiprinot NATO klātbūtni (*Canada and Latvia: Enhancing NATO's Forward Presence*)” uzsvēra lielo nozīmi, kāda ir miera un drošības veicināšanā, Kanadas vadītajai daudz nacionālai kaujas grupai Latvijā, kas būtiski mazina ārējā uzbrukuma draudus, kas Eiropā izveidojušies pēc Krievijas agresīvajām darbībām Ukrainā. • Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums Kanadas parlamentā piedalījās koncertā “Pārmaiņu gars (*Spirit of Change*)”. Koncertā pēc Latvijas vēstniecības ierosinājuma skanēja latviešu izcelsmes kanadiešu komponista Imanta Ramiņa “Ārija”.

ĪRIJA. Latvijas vēstniecība Īrijā piedalījās organizācijas *Languages Connect* rīkotajā pasākumā *ThinkLanguages 2019*. Skolas vecuma jaunieši uzzināja par dažādām valstīm un to kultūru, iespējām apgūt svešvalodas un studiju iespējām Īrijā un ārvalstīs, tai skaitā Latvijā.

Pasākuma laikā vēstniecības darbinieki iepazīstināja dažāda vecuma skolēnus ar iespējām iegūt augstāko izglītību Latvijā, studējot dažādu jomu bakalaura vai maģistra programmās angļu plūsmā. Skolēniem īpaša interese bija par tādām studiju jomām kā medicīna un arhitektūra. Tāpat skolēniem tika sniegta informācija par Latviju, atbildot uz jautājumiem par dabu, kultūru un arī latviešu valodu.

• Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalījās ikgadējā Latvijas vēstniecības organizētajā gada noslēguma diasporas sanāksmē un apmeklēja Īrijas Ārlietu un tirdzniecības ministriju. Tiekoties ar diasporas pārstāvjiem, Z. K. Lukaševica informēja par aktualitātēm diasporas politikā un atbildēja uz tautiešiem interesējošiem jautājumiem.

UKRAINA. Par Ukrainas Latviešu biedrības izveidošanu tika nobalsots 2018. gada 18. novembrī, vēstniecībā svinot Latvijas Simtgadi. Aleksis Babuškins tika deleģēts par tās pirmo vadītāju. “Kopš šī emocionālā pasākuma esam nokārtojuši visas oficiālās formalitātes un nu jau esam pilntiesīga organizācija ar tās dibinātājiem, biedriem, zīmogu un enerģiju darīt labas lietas latviskuma uzturēšanai Ukrainā,” teica Latviešu biedrības Ukrainā priekšsēdis Aleksis Babuškins.

BALTKRIEVIJA. Latvijas vēstnieks Baltkrievijas Republikā Einars Semanis tikās ar Baltkrievijas naftas un ķīmijas koncerna *Belneftehim* priekšsēdi Andreju Ribakovu, lai pārrunātu sadarbību ar Latviju. Vēstnieks aicināja *Belneftehim* koncerna uzņēmumus turpināt izmantot Latvijas transita koridora piedāvātās iespējas. Abas puses bija vienisprātis, ka jaunas sadarbības iespējas paver abu Baltkrievijas naftas pārstrādes rūpniecību modernizācija, kas tām ļaus palielināt darba efektivitāti, dažādot produkcijas klāstu un ražot izstrādājumus ar augstāku pievienoto vērtību.

“ANO ģenerālsēkretāra lēmums apliecina Latvijas ekspertu izcilo profesionālītāti un konkurētspēju augstākajā starptautiskajā līmenī, kā arī atspoguļo Latvijas ārlietu dienesta ieguldīto darbu kandidātu virzīšanā,” akcentēja ĀM. Brands-Kehris vadīs ANO augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos biroju Ņujorkā no 2020. gada janvāra. Viņa sniegs atbalstu ANO ģenerālsēkretāram cilvēktiesību jautājumos, palīdzot ANO augstajam komisāram virzīt cilvēktiesību jautājumu dienaskārtību sadarbībā ar ANO struktūrām, ANO dalībvalstīm, nevalsts organizācijām un plašsaziņas līdzekļiem. Brands-Kehris ir starptautiska cilvēktiesību eksperte ar vairāk nekā divdesmit gadu pieredzi. No 2002. līdz 2011. gadam viņa ir vadījusi Latvijas Cilvēktiesību centru, kā arī ieņēmusi vadošus amatus Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrā un EDSO augstā komisāra nacionālo minoritāšu jautājumos birojā.

2016. gada jūnijā Brands-Kehris ar pārliecinošu atbalstu tika ievēlēta ANO Cilvēktiesību komitejā kā neatkarīga eksperte uz termiņu no 2017. gada līdz 2020. gadam.

Japānis sacerējis dziesmu par Latviju un Japānu



Japāna Masaki Nakagava sapnis ir dzīvot Latvijā, un, dziedot latviešu dziesmas, viņš mācās mūsu valsts valodu. Par Latviju un Japānu viņš sacerējis arī īpašu dziesmu “Tokijas gaismas”.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko 5. decembrī nāksot klajā ar svarīgu paziņojumu, un pilsoņiem ieteikts šai dienā "sēdēt pie televizoriem". Uz zinot no valsts medijiem par gaidāmo "pārsteigumu", nacionāldemokratijas opozīcijas aktivisti piedraudēja: ja "batjka" (tētiņš) tautai paziņos par ciešāku politisko integrāciju ar Krieviju "savienotas" kopvalsts ietvaros, patiesie baltkrievu patrioti 7. decembrī izies Minskas ielās, un būšot gandrīz vai ukraiņu parauģa "maidans".

5. decembrī pienāca ar sirdstrisēm gaidītā stunda, un prezidents Lukašenko, uzrunājot parlamenta zālē sapulcējušos 6. un 7. sasaukuma Nacionālās sapul-

ces deputātus, izklidēja padrūmo aizdomu mākoņus. Atgādinot, ka viņš 7. decembrī tikšoties ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu, lai apspriestos par ekonomiskās (!) integrācijas problēmām, Lukašenko uzsvēra: "Mēs nekad negrasījāmies un negrasāms iestāties jebkuras valsts, pat ne brālīgās Krievijas sastāvā. Iegūmējiet galveno: es neesmu puika, kuŗš 3 – 4 – 5 gadus nostrādāja par prezidentu. Un es negribu pārsvītrot visu, ko esmu darījis kopā ar jums, ar tautu, izveidojot suverēnu neatkarīgu valsti, lai to noliktu kaut kādā kastē ar krustu augšā. Un kaut kur izsviest vai nodot (kādam. – F. G.). Kamēr esmu (pie varas. – F. G.), tas nekad nebūs. Tā ir

mūsu zeme. Esam suverēni un neatkarīgi... Mums vēsturē jau bija pietiekami daudz šo pātagu, pastalu, nedieņu".

Pateikts skaidri un nepārprotami. Manuprāt, pelna ievēribu arī tas, ko Lukšenko teica, atgādinot, ka šogad tika atzīmēta Baltkrievijas konstitūcijas 25. gadskārta. "Tas ir dokuments, kam ir svarīgāka loma mūsu valstiskuma nostiprināšanā," teica prezidents. Baltkrievu parlamentārisms, starp citu, starpā, atgādināja Lukašenko, sakņojas Polockas "večē" (tautas sapulcē), Lietuvas lielkņazistes un Rečpospoltas (Polijas un Lietuvas kopvalsts) seimos. Zīmīgi!

Nē, viņš nav puika.

Un to viņš pierādīja 7. decembrī

Sočos, piecarpus garas stundas apspriežoties ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu, kuŗš iedomājies esam "vecākais brālis" (Krievijā dzīvo 146 miljoni, Baltkrievijā – 10 miljoni).

Formāli apspriežu "maratons" – premjēru līmenī 6. decembrī, prezidentu līmenī – 7. decembrī – bija veltīts zināmāi jubilejai: pirms 20 gadiem, 1999. gada. 8. decembrī (Jeļcina ēras norietā) tika noslēgts līgums ar mērķi – izveidot "Savienotu valsti" kopā ar Baltkrieviju: kopīgs parlaments, kopīgs prezidents. Šā gada 5. decembrī Aleksandrs Lukašenko skaidri un gaiši pateica: Baltkrievija nekad nebūs Krievijas sastāvdaļa.

Ierodoties Putina Soču rezi-

dencē, Lukašenko jau pašā sākumā teica: "Attīstot mūsu līgumu, cilvēkiem un saimnieciskajiem subjektiem jānodrošina vienādi (!) dzīves un darba apstākļi. Viss. Vienādi apstākļi – vairāk neko nevajag."

Vladimirs Putins saprata savu Minskas kollēģu. Viņš norija krupi. Apspriedei beidzoties, viņš teica: "Šis tas vairs vispār (!) nav aktuāls no tā, kas bija paredzēts 1999. gada Savienības līgumā, šis tas vairs nav aktuāls šodien. Bet citi aspekti ieguvuši jaunu dinamiku – dažādās jomās, dažādos darbības veidos: ekonomika, finanses, humānā sfera, sports, kultūra, izglītība."

Politiskās integrācijas aspekts izpalika. Jo Lukašenko nav puika.

SALLIJA
BENFELDE

Pirmdienas pēcpusdienā Latvijā nogranda "politiskais sprādziens" – proti, ASV Finanču ministrijas Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (OFAC) paziņojums informēja, ka ASV iekļāvusi smagos noziegumos apsūdzēto un no pienākumu pildīšanas atstādināto Ventspils mēru Aivaru Lembergu globālajā Magniņska sankciju sarakstā.

Droši vien ir vietā atgādināt, kas ir Magniņska sankcijas un kas ir Magniņskis. S. Magniņskis bija advokāts, kuŗš atklāja, ka Krievijas tiesībsargāšanas iestāžu darbinieki piesavinājušies valsts budžeta līdzekļus 5,4 miljardu rubļu apmērā, viņš tika arestēts un 358 dienas turēts pirmstiesas aizturēšanas izolatorā, kur tika pakļauts spīdzināšanai un fiziskai vardarbībai, kur viņam tika liegta medicīniskā aprūpe un kur viņš 2009. gada 16. novembrī mira.

Pagājušajā gadā Saeima pieņēma lēmumu "Par aicinājumu noteikt sankcijas Sergeja Magniņska lietā iesaistītajām personām". Lēmumā Saeima aicināja Ministru kabinetu rīkoties, lai liegtu Latvijas Republikas teritorijā ieceļot 49 personām no Krievijas, iekļaujot tās Latvijā nevēlamo personu sarakstā. Tas nozīmēja, ka Latvija, iekļaujot nevēlamo personu sarakstā cilvēkus, kas iesaistīti Sergeja Magniņska lietā, sekotu Amerikas Savienoto Valstu Kongresa, Igauņijas, Kanadas, Lietuvas, kā arī Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes parlamentu piemēram, kur jau pieņemti simboliski Sergeja Magniņska vārdā nosaukti tiesību akti, kas ļauj piemērot mērķētas sankcijas pret smagos cilvēktiesību pārkāpumus, korupcijā un citu veidu

noziegumu veikšanā iesaistītām personām.

Lēmumā tika arī uzsvērts, ka valstis, kas ratificējušas starptautiskos cilvēktiesību līgumus, ir apņēmušas pildīt tajos noteiktos pienākumus, un norādīts uz demokrātisku valstu morālo atbildību un pienākumu nepieļaut nesodāmību par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, korupciju un plaša mēroga finansiālas krāpšanas shēmām. Šo atbildību valstis var īstenot, pieņemot tiesību aktus, kuŗos paredzētas mērķētas sankcijas, proti, iecelšanas aizliegumi un īpašumu un līdzekļu iesaldēšana.

Īsi sakot, valstis kopīgiem spēkiem cīnās pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu izmantošanu. Tas arī nozīmē to, ka bankas nevar apkalpot personas un uzņēmumus, kuŗi iekļauti Magniņska sankciju sarakstā. Pretējā gadījumā arī pašas bankas nonāk šajā melnajā sarakstā.

Pirmdien izplatītais OFAC paziņojums, vienkārši sakot, ir graujošs. Tajā Aivars Lembergs nosaukts par oligarchu un norādīts, ka viņš iekļauts sarakstā kā amatpersona vai bijusī amatpersona, kuŗa atbildīga vai tieši vai netieši iesaistīta korupcijā, tajā skaitā valsts mantas piesavināšanās, korupcijā, kas saistīta ar publiskiem iepirkumiem vai kukuļošanu.

ASV Finanču ministrijas departamenta paziņojumā norādīts, ka Lembergs kontrolē organizācijas caur politiskajām partijām un korumpētiem politiķiem un sistēmiski izmanto šīs organizācijas un individuāli ekonomiskiem ieguvumiem.

Paziņojumā teikts, ka Lembergs izmantojis savu ietekmi arī, lai ieceltu vai neieceltu ama-

tos noteiktās amatpersonas, kā arī ietekmējis un korumpējis tiesībsargājošo iestāžu amatpersonas, lai aizstāvētu savas intereses un gāztu politiķus, kuŗus viņš citādi nevarēja kontrolēt.

Papildus sankciju sarakstā iekļautas četras Latvijā bāzētās organizācijas, kuŗas, kā teikts paziņojumā, pieder Lembergam vai viņš tās kontrolē – Ventspils brīvostas pārvalde, Ventspils Attīstības aģentūra, Biznesa attīstības asociācija un Latvijas Tranziņa biznesa asociācija.

Tātad – ne personas, ne uzņēmumi vai asociācijas, kas saistītas ar Aivaru Lembergu, nevar veikt nekādus darījumus caur bankām. Tādēļ jau otrdien valdība lēma, kā atstādināt Lembergu no amatiem un kā īstenot Ventspils brīvostas pārvaldi, lai tajā Lembergam nebūtu ne mazākās ietekmes, jo pretējā gadījumā brīvostas darbs tiktu apstādināts, uzņēmēji nevarētu turpināt strādāt, bet darbinieki – saņemt algu.

Latvijas Ārlietu ministrija jau izplatījusi brīdinājumu bankām: ikviens, kuŗš veiks finanču pārskaitījumus šīm personām, arī var tikt pakļauts ASV Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (OFAC) sankcijām.

Tikpat svarīgs ir jautājums par Zaļo un zemnieku savienību (ZZS), kuŗā formāli Lembergs bija tikai vienas reģionālās partijas vadītājs, bet faktiski noteica tās intereses un darbību. Kā zināms, šogad novembrī Latvijas Zaļā partija (LZS) ir izslēgta no Eiropas zaļo partiju apvienības (EZP). Lai gan partijas vadība apgalvoja, ka šī Eiropas apvienība neesot vajadzīga un jau domājuši, ka jāiet no tās prom, tās ir vien atrunas, lai mēģinātu sevi attaisnot vēlēšanu acīs. Tagad

Vai oligarcha ēras gals Latvijā?

Lemberga impērijas finansiālais krahs neapšaubāmi atsauksies uz visu ZZS, jo Lemberga vara un ietekme mazināsies, tāpat kā vismaz daļai ZZS atbalstītāju un Lemberga dievinātāju droši vien tik ļoti vairs negribēsies viņu aizstāvēt un atbalstīt. Jautājums ir arī par *Neatkarīgās Rīta Avīzes* (NRA) jeb "Lemberga avīzes", kā to mēdz dēvēt, nākotni.

Protams, Lembergs jau paziņojis, ka sankcijas uz viņu nekādu iespaidu neatstās un ka Latvija izmanto ASV cīņā pret viņu. Sociālajos tīklos to lietotāji uzjautrinās, ka Latvija iekarojusi ASV un tagad tai diktē noteikumus. Jebkuŗā gadījumā ir skaidrs, ka tagad pār Latviju, tās valdību un visiem, kuŗi nav Lemberga atbalstītāji, gāzīsies dubļu straumes.

Tāpat arī savus plānus nāksies apsvērt partijām, kuŗas šobrīd domā, ka varētu veidot kopīgu sarakstu ar ZZS Rīgas domes ārkārtas vēlēšanās, kas, vistic-

māk, nākamgad notiks. Gribas arī jautāt, vai vākt parakstus par referendumu Saeimas ārkārtas vēlēšanās netika ierosināts tādēļ, ka vajadzīgs, lai ZZS nevis sēdētu opozīcijā, bet atgrieztos pie varas – un ļoti ticams, ka nebūtu iebildumu to dalīt ar *Saskaņu*. Tā varētu izskaidrot, kāpēc pirmās iniciatīvas iesniedzēji bija tādi politiski visai divaini ļaudis. Savukārt pēdējā laikā daudz pieminētajai mediķu arodbiedrībai ir sadarbības līgums ar *Saskaņu*, par ko acīmredzot "jāpateicas" tās vadītājam Valdim Kerim. Tieši Keris ir un bija tas, kuŗš sāka runāt par Saeimas atlaišanu, lai gan nesteidzās pirmais uzrakstīt iesniegumu Centrālajai vēlēšanu komisijai (CVK).

Ziemassvētku laiks nesolās būt īpaši rimts un mierpilns, un vēlētajiem nāksies domāt un rūpīgi sekot notiekošajam, lai sa-prastu, kas un kāpēc notiek.

ZIŅAS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
marketing@leta.lv
+371 – 672 225 09
www.leta.lv

LETA
nacionālā informācijas aģentūra



DAIGA MAZVĒRSĪTE

Rīgas gredzens – stāsts nevis par torņiem, bet dziesminiekiem

“Es nebeidzu apbrīnot mūsu nāciju, es nebeidzu apbrīnot mūsu tautu! Tās akas ir tik dziļas, tik dzīvi apliecinošs ir tas ūdens, no kuŗa mēs spējam padzerties...” – ar šādiem pacilājošiem vārdiem Latvijas radio koŗa mākslinieciskais vadītājs Sigvards Kļava 2017. gadā pieteica Latvijas Simtgadei veltīto koncertciklu *Latvijas gredzens*.

Divu gadu laikā tika iestudēti četri Latvijas vēsturiskajiem novadiem – Latgalei, Kurzemei, Vidzemei un Zemgalei – veltīti koncerti. Piedošanu, nevis koncerti, bet rūpīgi un detalizēti izstrādāti uzvedumi, kuŗos rokrokā savijās mūzika un dzeja, scēnogrāfija, vizuālā māksla un izcelta katra novada vēsture, piesaistot virkni redzamu solistu. Visi četri *Gredzeni* atkārtoti tika izrādīti šovasar Dailes teātrī, kad jau palēnām brieda iecere par Latvijas galvaspilsētas *Rīgas Gredzenu*. Zanriski tas atkal bija iecerēts kā koncertuzvedums, kas nozīmē režisora, scēnografa, kostīmu mākslinieka u.c. kolēģas sadarbību iestudējumā, kur sarežģītākais, protams, bija skanošā materiāla – dziesmu un dzejas atlase. Atšķirībā no iepriekšējiem uzvedumiem šoreiz Sigvards Kļava balstījās četrus Rīgas apdziedātāju – dzejnieku Aleksandra Čaka un Ojāra Vācieša un komponistu Ulda Stabulnieka un Artura Maskata daiļradē. Visu darbi jau ieskanējušies Radio koŗa repertuārā, tāpēc šoreiz jo svarīgi bija atrast balansu starp bijušo un esošo, gluži tāpat kā pilsētvidē, kuŗā neizbēgami jūtam pasaules tendenci – internacionālizāciju. Jā, gluži kā baisajos padomju gados, kad ne tikai Rīgai, bet visai Latvijai draudēja rusifikācija. Un tieši mūsu dzeja un mūzika bija tie bastioni, uz kuŗiem balstījās latviešu valoda savā izmisīgajā vēlmē izdzīvot.

Rīgas gredzens, protams, vēsta ne jau par tiem jaunuzcelto blokmāju rajoniem, kuŗos dzīvokļus piešķīra lielākoties atbraucējiem no padomjzemes, bet gan par tās skaisto un latvisko Pārdaugavu, kur vēl tagad paceļas dūmi no skursteņiem un pavasaros kā neprātīgi zied ceriņi. Šo Rīgu apcer Dzejnieka atbalss – dziedātājs Jānis Strazdiņš, kamēr pats izrādes galvenais varonis Dzejnieks (aktieris Andris Keišs) kļūst pa Čaka spilgti atainoto sirmo un reizē jauncelsmei pakļauto Rīgu Daugavas otrā krastā, kur kādreiz pa bruģakmeņiem kļaudzēja ormaņu rati un zirgu pakavi. Tagad koki šalc tāpat kā pirms simt gadiem, taču pilsētas skaņas ir pavisam citas – auto signāli, mūzika no tranzistoriem, sirēnas un svešas valodas. Taču, pateicoties šai izrādei, varējām pārcelties uz pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem un vēl agrāku laiku, kad nejutām bailes no musulmaņu terorisma, toties lasījām dzeju un paši daudz vairāk dziedājām.

Sigvardam Kļavam šis bija ārkārtīgi personisks darbs, jo viņš ir rīdzinieks, un izcilajam diriģentam izdevies radīt istu himnu



Priekšplānā pa labi diriģents Sigvards Kļava

skaistajai pagātnes Rīgai. Tādas vairs nekad nebūs, tāpēc daudzi neslēpa savu saīļņojumu, pat asaras pēc uzveduma, kas tika izrādīts Rīgā, VEF kultūras pili, novembra beigās, kā arī Rēzeknē 6. decembrī. Vēl priekšā atskaņojums Liepājā, koncertzālē Lielais dzintars (22.02.2020.), un arī turienes publikai noteikti būs interesanti ieklausīties stāstā par pašu Latvijas sirdi, jo “stāsts par Latviju nebūtu cik necik noapa-

lots, ja mēs nerunātu par Rīgu,” kā uzsvē Sigvards Kļava.

“Grūtākā lieta bija uzaustīt sirds sajūtu, kas mums katram Rīga ir, jo daudzas galvaspilsētas pazaudē savu ģīmi, kļūst citu jaunu lietu iespaidotas. Man likās, ka ir svarīgi, un varbūt šis ir pats pēdējais brīdis to darīt, noķert Rīgas smaržu, to iedomu gaisotni, kāda mums katram ir bijusi, būs un par ko mēs varbūt sapņojam – kāda tad būs mūsu Rīga.



Latvijas Radio koris citā ampluā



Priekšplānā – Dzejnieka atbalss – Jānis Strazdiņš



Dzejnieka lomā aktieris Andris Keišs

Tāpēc mana pārliecība, ka par Rīgu jāstāsta caur Rīgas dziesminiekiem, liekas esam pareiza. Veidojot šo uzvedumu, daudzas svarīgas lietas ir nedaudz mainījušās. Ja sākumā likās, ka izrāde izvēršies milzīgā himnā mīlestībai un brīvībai, tad šobrīd tā pārvērtusies himnā radošajam garam. Tas tiek iznīcināts, tas mirst, un uzvedums ir radošā gara pārdzimšanas notikums.

Šis bija man pašam daudzus jautājumus uzdodošs stāsts. Ļoti priecājos, ka radošajā kompānijā esošie cilvēki spēja izveidot šo stāstu ārkārtīgi dzīvu. Neviens mirkli tā nav iekonservēta patiesība.”

Patiesi, izrādes galvenais varonis Dzejnieks jeb Radošais gars ir visam pāri esošs, pāri visam dzīvojošs. Arī koncertuzveduma noskaņa atstāj šādu pēcgarsu – mūžības klātbūtni, jo 20. gs. dižgaru – Čaka un Vācieša – darbi savijušies ar joprojām darbīgā Maskata mūziku, kamēr Stabulnieks jau min mūžības ceļus. Varbūt kāds gaidīja skanam

Atmodas laika Stabulnieka himnu “Tik un tā”, taču priekšroka dota komponista darbiem tieši ar jau pieteikto dzejnieku vārdiem. Ir arī izņēmumi – skumjā *Balāde par klaunu* (Pēteris Zirņītis) un liksmā *Es mīlu dzīvi skaisto* (Jānis Rokpelnis), pavisam aizmirsta un populāra dziesma, abām kļūstot par izrādes ļoti nozīmīgiem pieturas punktiem Jāņa Strazdiņa priekšnesumā.

“Man patīk domāt par Rīgu un dziedāt par Rīgu.” Dziedātājs dzimis un audzis Rīgā, mācījies Rīgas Doma koŗa skolā, dzīvojis četros atšķirīgos galvaspilsētas rajonos. Vēl jo mīļāka Jānim šī pilsēta kļuvusi pēdējos piecos gados, kopš viņa darbs saistīts ar Zviedrijas vokālo *a capella* ansambli *The Real Group*, līdz ar to Strazdiņam nākas ļoti daudz ceļot. Atgriežoties Rīgā, viņam ļoti patīk pastaigāties, un pastaiģa no centra uz Imantu dziedātājam nav nekas sevišķs. Strazdiņš braucis garus gabalus ar velosipēdu naktī, kad ceļā negādās cilvēki un nav bailu, braucot gar tumsām vārtmēm. Šādi ķerot sajūtas, viņš uzlādējas radošā darba nākamajam cēlienam.

Strazdiņa Pārdaugavas varoņa pretmets ir dzīves nogurdinātais, skeptiskais Andŗa Keiša Dzejnieks, kuŗš starp skaņdarbiem runā Ojāra Vācieša poēmas *Balsij bez pavadījuma* pantus. “Pilsēta, kuŗā cilvēki nekopj dārzus, bet pērk kāpostus tirgū,” tā Rīgu raksturo Jelgavā dzimušais aktieris. Viņam šis gads bijis īpaši ražīgs – filmēšanās kinolentēs *Nekas mūs neapturēs*, *Jelgava '94*, Eduarda Smiļģa loma Jaunā Rīgas teātra izrādē *Meklējot spēlmani*. “Ja citas Latvijas pilsētas burtiski pāris stundās izstaigājamas no sākuma līdz beigām, tad Rīgā varu justies kā īsts pilsētnieks,” aktieris uzsvēra. “Rīga ir centrs. Ja esi liels mākslinieks ar lielu sirdi, tev jābūt Rīgā tāpat kā Vācietim.

(Turpinājums 8. lpp.)

Par patriotismu, valsts drošību un neapzinātām kļūdām

Latvijas Bruņoto spēku komandieris, ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš intervijā Ligitai Kovtunai

Aizvadīts Latvijas valsts 101. gada patriotisma un varonības mēnesis – novembris. Kā jūs gluži personiski jutāties šai laikā?

Mani uzmundrina ikviens pasākums kopā ar tautu, tas dod jaunu spēku. Un ne tikai man – arī visiem karavīriem, zemessargiem, civilajiem iedzīvotājiem, visiem. Vēl vairāk – uzskatu, ka tas ir virzītājspēks sabiedrībai.

Gan Lāčplēšu dienā, gan 18. novembrī ļaužu pilna ir Krastmala, laukums pie Brīvības pieminekļa.

Un ar katru gadu arvien vairāk cilvēku te nāk, turklāt ne jau mobilizēti, bet savas izjūtas, sirds vadīti.

Kā vērtējat patriotismu jaunatnes vidū, kur objektīvs rādītājs varētu būt rekrutēšanas rezultāti?

Katrā ziņā patriotisms neiet mazumā, gluži otrādi – ir novērojams pieaugums. Runājot par jauno pilsoņu iesaistīšanos spēka struktūrās, Bruņotajos spēkos redzams skaitliskais pieaugums kā valsts, tai skaitā arī Zemessardzē. Ar katru gadu arī samazinās aizplūde, lielākoties tās iemesli ir vecums, veselības problēmas, protams, arī jauno cilvēku citas izvēles dzīvē. Zemessardzē ap 70% ir vecumā no 30 līdz 35 gadiem, kas ir ļoti pozitīvs rādītājs tam, cik gatava ir sabiedrība savas valsts aizsardzībai.

Un nacionālais sastāvs?

Nepavisam nav tā, ka spēka struktūrās iekļaujas tikai latvieši, ir pārstāvētas dažādas etniskās grupas, tai skaitā arī krievu tautības karavīri. Neveicam kādu īpašu monitoringu, bet varu pateikt, ka apmēram 10% Bruņotajos spēkos dienā ir cittautieši. Zemessardzē Latvijas austrumu reģionā latviešu ir ap 50%, otra puse ukraiņi, baltkrievi, krievi u.c.

Vai varam būt mierīgi, ka jaunieši, īpaši krievi, spēka struktūrās iesaistās, izjutot sevi par Latvijas valstspiederīgajiem? Ne-raugoties uz to, ka ne tikai turpinās, bet pat pastiprinās Krievijas ideoloģiskā ietekme.

Jā, mums ir 100% uzticība šiem jauniešiem, jo nav taču neviena iemesla doties valsts sardzē, kā vien šī valstspiederības izjūta. Tā nav ne materiālā ieinteresētība, ne slēpts naidīgums – to taču ilgi nevarētu noslēpt! Galu



galā iesaistīšanās spēka struktūrās notiek pēc brīvprātības principa. Iemesls uztraukumam būtu, ja šī iesaistīšana būtu obligāta vai piespiedu kārtā. Rekrutēt cilvēkus, kas nav toleranti valstij, gan būtu bīstami.

Vai turpināt darbu ar jaunatni, ejot uz skolām, īpaši uz t. s. krievu skolām, ņemot vērā, ka tieši tās ir svarīga mērķauditorija Krievijas ideoloģijas īstenošanai zemēs, kur ir plaša viņu tautiešu kopiena?

Atklātas negācijas attieksmē pret Latvijas valstiskumu tiešām neesam novērojuši. Taču satrauc informatīvā telpa, kuŗā ir daudz, pārāk daudz, pieejami Krievijas ideoloģiju populārizējoši kanāli, īpaši Austrumlatvijā, un tā ir ļoti agresīva, izkropļojoša un apmelojoša informācija, pat naidu kurinoša. Pretoties tai ir darba lauks, kas Bruņotajiem spēkiem un Aizsardzības ministrijai nav uzveicams bez visu valstisko struktūru un īpaši mediju līdz-

dalības. Pretstāvei nepietiek būt vien reaktīvai, tai ir jābūt arī produktīvai, šai ziņā nedrīkst kavēties, ir jāiet pirmajiem.

Kas attiecas uz izglītošanu, vēlos minēt jauno aizsardzības nozares ziņu portālu www.sargs.lv, kuŗā jauniešiem atbilstīgā formā un saturā skaidroti vēstures notikumi, tostarp, piemēram, par Bermontiādi, Ziemassvētku kaujām u.c.

Novembra beigās apturēta deviņu (!) nelabvēlīgu televīzijas kanālu translācija Latvijā. Šie kanāli piederējuši cilvēkam, kas iekļauts Eiropas Savienības noteiktajās sankcijās par Ukrainas teritoriālās integritātes graušanu. Bet slēgts arī tautā iemīlotais LNT, turklāt, sākot ar ziņu raidījumu. Vai jāsāk domāt par kādām “ideoloģiskajām aizkulisēm”?

Nevaru gan pateikt, ka LNT slēgšanas gadījumā būtu kaut kas “aiz kadra”, taču dažkārt valstī un ārpus tās notiek lietas, kas neapzināti atbalsta tās tendences, kas nāk no Austrumiem. Gadījums ar LNT ir vismaz pamācošs, proti, pirms tā slēgšanas sabiedrībai nekas netika paskaidrots, līdz ar to momentāni radās aizdomu pilna un negatīva reakcija. Ja sabiedrībai – un arī žurnālistiem! – būtu ne vien skaidrots, bet arī dota iespēja runāt ar sabiedrību, šāda reakcija noteikti nebūtu. Ir izdarīta liela

kļūda, kas diemžēl “strādā” par labu Austrumu kaimiņam.

Izskatās, ka attiecībā uz valsts aizsardzības finansējumu nav pat nekādu diskusiju un 2% no IKP (iekšzemes kopprodukta) tiek maksāti. Vai ir tā, kā izskatās?

Valsts aizsardzības struktūrās tiek veikta draudu analīzes izpēte, un mēs pasakām, cik tas maksā. Neesam saņēmuši pat pusi. Bet, saprotot to spiedienu uz valsts budžetu, kas nāk no veselības aprūpes un izglītības sadaļām, savus resursus strukturējam tā, lai, nezaudējot valsts aizsardzības spējas, varētu izpildīt savu galveno uzdevumu – nosargāt valsti ar tiem resursiem, kādi ir mūsu rīcībā. Vienlaikus pastiprināti sekojam līdzī, lai minētie 2% – nedod Dievs – netiktu samazināti ne par procenta daļu. Tas būtu ne vien ierobežojums bruņoto spēku attīstībai un modernizācijai, bet – pats galvenais – ļoti, ļoti negatīvs signāls mūsu sabiedrotajiem.

Vēl arī NATO līguma 3. pants par katras aliances dalībvalsts individuālo spēku stiprināšanu un atbildību. ASV prezidents Tramps jau šķendējās, ka Eiropas valstis varētu vairāk finansiāli iesaistīties...

...un pamatoti “šķendējās”! Bet Latvija savas saistības pilda pilnā apjomā, un nav arī saņemts ne-

viens signāls par to, ka valsts varētu samazināt savu aizsardzības budžetu.

Par drošības situāciju Latvijā – vai tiešām varam justies droši?

Jā, un to varu apliecināt no vairākiem aspektiem: 1) mums ir spēcīga aizsardzības sistēma valsts iekšienē; 2) esam NATO dalībvalsts; 3) situācija mūsu reģionā nedod iemeslu uztraukties par drošības situāciju tajā. Jā, protams, pierobežā ar Krieviju un Baltkrieviju notiek militārās mācības ar provokatīviem scēnārijiem, kas orientēti uz kaimiņvalstu okupāciju. Taču mums ir gatavībā savi pretlīdzekļi, galu galā – mēs esam NATO, un plecu pie pleca Latvijā kopā ar Latvijas bruņoto spēku karavīriem dien mūsu sabiedrotie no ASV, Kanadas, Albānijas, Čehijas, Itālijas, Melnkalnes, Polijas, Slovākijas, Slovēnijas, Spānijas.

Kur šobrīd ārzemju misijās atrodas Latvijas karavīri?

Afganistānā, Irākā un Mali. Ar gandarijumu varu pastāstīt, ka mūsējie tiek augstu novērtēti profesionālajā ziņā un cienīti par prasmīgo komunikāciju ar vietējiem cilvēkiem un sabiedrotajiem.

Mūsu karavīri arī turpina mācīties Amerikā, Kanadā, Vācijā.

Tā ir nozīmīga pieredze gan teorētiskā, gan praktiskā skatījumā. Ir svarīgi, ka ir iespēja salīdzināt savas kvalitātes, apmainīties pieredzē. Atkal ar lepmumu varu teikt, ka mēs labi reprezentējam savas spējas, saņemam ļoti pozitīvas atsauksmes. Līdz ar to arī godam pārstāvam savu valsti un spodrinām tās tēlu.

Jūsu personība un labā valoda liecina, ka nelasāt tikai militāro literatūru vien. Kādas ir jūsu literārās un citas mākslinieciskās intereses?

Manas literārās intereses ir ļoti daudzveidīgas – patik filozofiskā, vēsturiskā literatūra, “nesmādēju” arī kriminālliteratūru. Tikai laika lasīšanai sanāk maz... Piemēram, Juvāla Noasa Harari “Sapiens. Cilvēces īso vēsturi”, – šo ap 600 lpp. lielo darbu lasīju divus mēnešus. Esmu nolēmis pievērsties rakstniekam Aleksandram Grīnam, pārlasot “Dvēseļu puteni”. Mūzikā mana lielā interese ir džezs, jo patik spēcīgas, tembrāli interesantas balsis.

Pie jūsu formas atloka ir zināmā “Nameja” poga. Vai esat iesaistījies biedrībā “Namejs”?

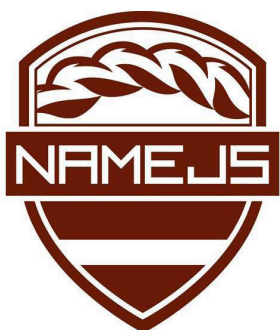
Kā gan citādi, jo esmu karavīrs! Un kā ikviens karavīrs, atbalstu šo organizāciju gan ar biedra naudu, gan citādi, un manas īpašas vēribas lokā ir bērnu nometnes vasarā, kā arī citi tieši ar jaunatni saistīti pasākumi.

Fonds “Namejs” aicina ikvienu dot savu ieguldījumu, lai varam atbalstīt veterānus, karavīrus un viņu ģimenes!

ATCERIES SAVĒJOS!

Valsts aizsardzības un patriotisma fonds “Namejs”
Reģ. nr. 40008240249
Konta nr. SWED bankā
LV45HABA0551040447334
Pievienosimies arī mēs!

Skatiet arī sociālajos tīklos:
www.facebook.com/FondsNamejs



Ziemassvētku laikā atceresimies tos, kas mūs sargā!

Rīgas gredzens – stāsts nevis par torņiem, bet dziesminiekiem

(Turpinājums no 6. lpp.)

Uz Rīgā dzimušajiem skatos ar nelielu skaudību, šī pilsēta man ir nedaudz mistiska vieta,” viņš saka. Varbūt arī Andris būtu grībējis augt kā pašpārliecināts Rīgas pašpuika, kas dzīvo centrā, lec braucošā tramvajā, rāpjas pa bēniņu logu uz namu jumtiem, no kuriem redzami staltie Doma un Pēterbaznīcu torņi. “Joprojām jūtos šeit kā svešinieks, dzīvoju uz Čaka un Matīsa ielas stūrā. Tas jau pārvērties par ikdienišķu Eiropas pilsētas rajonu, kur katrs ceturtais ir pakistānietis. Apmēram tas pats, kas Parīzē vai Berlīnē, tikai māju fasādes mums nav tik sakoptas. Manuprāt, istā Rīga saglabājas Pārdaugavā, kur var klejot, staigājot kājām, tad iekāpt tramvajā. Kur var justies vientuļš; un cerams, tur šī noskaņa saglabāsies arī nākotnē.”

Keiņš pats savu ideālo Rīgu piedzīvojis kādā agrā rītā Dziesmu svētku laikā, kad, nākdams no filmēšanas, viņš pa ceļam sastāpis daudz dziedājošu cilvēku tautastērpos. Šo skatu atceroties, aktierim acīs sakāpj asaras. Viņš vēlētos, kaut pa galvaspilsētas ielām šādi ļaudis staigātu biežāk, tad Rīgas seja arī ikdienā būtu pavisam citāda.

Nekas no Rīgas sejas nav atainots koncertuzveduma scenogrāfijā. Uz skatuves guļ milzīgs zelta gredzens – kā zīme, kā važas, kā valdišanas un spožuma simbols. Tam apkārt soļo koris, uz gredzena ir skatuve, kas kļūst par šajā stāstā atainoto notikumu arēnu. Mūzikālās izrādes scenografe un kostīmu māksliniece ir Ieva Jurjāne. Viņai šī bija iespēja satikties ar savu bērniību – pagājušā gadsimta 70. gadiem. Vizuāli šis tiešām bija ceļojums laikā, turklāt pat koņa dalībnieku kostīmi nebija unificēti. “Apģērbs kalpo savam valkātājam. Izrādē katrs ir personība, katram ir unikāla balss,” uzsvēra Jurjāne un meklēja ikvienam ko atbilstošu. Vadoties no mūzikas un dzejas gara, tika piemeklēti kos-



Režisors Viesturs Kairiņš: “Ar šo pilsētu esmu salaulāts...”

tīmi no vēsturiskām kolekcijām. Par skatuves kustību paleti gādāja choreografe Jana Jacuka. Laikmetam atbilstošas bija arī koristu frizūras, protams, iespēju robežās.

Ideja par gredzena, laulību gredzena, novietojānu skatuves centrā pieder izrādes režisoram Viesturam Kairiņam, kuŗš bieži tiek identificēts ar Latgali, tomēr ir dzimis rīdzinieks: “Rīga ir mana pilsēta, un, veidojot scenogrāfiju, domāju par savām attiecībām ar šo pilsētu. Domājot par scenogrāfiju – ir nerakstīts likums, ka uz skatuves nevar atēlot to, kas ierakstīts nosaukumā. Taču šis bija brīdis, kad man likās, ka centrā vajag nolikt šo laulības gredzenu! Rīga, atšķirībā no koņa apdziedātajiem novadiem, kas ir skaisti, dārgi un dažādi, ir varas, spožuma un posta galvaspilsēta. Laulības gredzens ir no zelta. Tas var būt pilnīgi apsūbējis, varbūt nav ilgi nēsāts, bet tas simbolizē attiecību intimitāti. Par to ir mans stāsts, ka šo pilsētu es neesmu izvēlējis, bet liktenīgi ar to salaulāts. Varu no tās bēgt, bet isti aizbēgt nevaru, jo

reizēm bez tās nevaru dzīvot. Varbūt šī ir vienīgā pilsēta pasaulē, kas patiesi iedvesmo – tava istā vieta, kuŗu vienlaikus tu nevari izturēt.”

Rīdzinieks no Strenčiem, komponists Arturs Maskats, galvaspilsētā ienāca 70. gadu vidū, pusaudža vecumā, kad iestājās Jāzeps Mediņa mūzikas vidusskola. Tad arī sākās viņa “romāns” ar Rīgu, kuŗu komponists tagad sauc par sev vistuvāko vietu visā pasaulē. 1982. gada 6. decembrī Maskatam laimējās ciemoties pie Ojāra Vācieša viņa mājās. Līdzgājējs bija tolaik pēc kinofilmām un darba Dailes teātri populārais dziedājošais aktieris Ivars Kalniņš, ar kuŗu kopā tapa mūzikas un dzejas izrāde *Si minors* – dažas no tās dziesmām skan arī koncertuzvedumā *Rīgas gredzens*. Datums palicis prātā, jo Vācietis Maskatam toreiz uzdāvināja savu dzejoļu krājumu, nupat iznākušo “Si minors”, kuŗā ierakstīja: “Arturam darba eksemplāra vietā – Ojārs. 6.12.1982.” “Mēs toreiz uzdrīkstējāmies Ojāram rādīt mūsu kopējo produkciju, dzejnieks bija kaut ko dzirdējis

par to.” Vācietis divreiz bija saucis klavieršķaņotāju, lai savestu ilgi nelietoto instrumentu kārtībā, gaidot abus jaunus māksliniekus. Arturu ļoti aizkustināja, ka Tautas dzejnieks tik ļoti rēķinājies ar šādu priekšnesumu. “Mēs toreiz nosēdējām līdz trijiem vai četriem rītā četratā – kopā ar Ojāra sievu Ludmilu Azarovu. Naktī bija putenis, un, kad iznācām uz ielas, netālu no Māras diķa, man bija sirreāla Rīgas sajūta, kuŗu nevar aprakstīt vārdos. Likās, kaut kas ļoti liels šai brīdī notiek ar mani,” atzīstas komponists. “Likās, ka dzimst jaunas temas un ka saprotu, ko man vajadzētu darīt gadiem uz priekšu. Mūsu, es teiktu, ģēnijs toreiz līdz iedeva arī daudzus

nepublicētus dzejoļus, kuŗiem varēju uzreiz ķerties klāt un turpināt rakstīt.”

Atvadījušies no Vācieša, Maskats un Kalniņš centās noķert taksometru, kas Padomju Latvijas astoņdesmito gadu ikdienā nebija viegli, lai kaut kur nosētos siltumā un mierīgi pārcilātu radušos iespaidus. Pēc pusstundas mašīna arī atradās, un šai laikā komponists guva neaizmirstamus iespaidus par to Pārdaugavu, kas saistās ar Ojāru Vācieti – Arkādijas parks, Altonavas iela, Māras diķis. Vēlāk, jau pēc Vācieša aiziešanas mūžībā, pa šo apkaime Arturs daudz staigāja kopā ar Ludmilu Azarovu, un allaž šīs pastaigas bija garīgi ļoti piepildītas, kas ļāva Vācieša dzeju atbilstoši dziļi traktēt skaņu partitūrās. Viņa dziesmas *Kaut ko klusiņām*, *Varat raudāt, varat smiet*; *Rīgai* un citas Latvijas radio koris nodziedāja sev ierastajā smalkjūtībā, un tomēr pietiek ar pirmajām frazēm no Ulda Stabulnieka himnas *Barons*, lai sajūtas pavērtos biedējošā dziļumā. Lieki piebilst, ka šis koris Sigvarda Kļavas vadībā jau sen kalpo par mūsu koŗdziedāšanas etalonu, to kārtējo reizi pierādot mūzikālajā izrādē *Rīgas gredzens*. Līdz ar sajūsmu par patiesu mūzikālo un emocionālo baudījumu, uzvedums dāvāja plašu noskaņu gammu – te valdīja prieks un skumjas, sajūsma un sāpes vienlaikus. Kā jau attiecībās, kas nemēdz būt ideālas, un pacēlumam vienmēr seko atsvešināšanās. Ja kaut kas paliek pāri no attiecībām, tad tas ir savilņojums un radošais gars, un tas piepilda Rīgu joprojām.

Mīlie mūzeja “Latvieši pasaulē” draugi un atbalstītāji!

Šis ir bijis nozīmīgs gads mūzeja izaugsmē. Pateicoties LR Kultūras ministrijas atbalstam un jūsu ziedojumiem, esam soli tuvāk mūsu mērķim – iegūt valsts akreditāciju, tādā veidā pievienojot mūzeja krājumu Latvijas kopējam kultūras mantojumam. Taču darbs pie krājuma ir tik apjomīgs, ka bez papildspēkiem neiztiksim. Tādēļ šogad vērsāmies atkal pie jums pēc palīdzības, lai varētu pieņemt darbā vēl vienu pilnas slodzes darbinieku krājuma apstrādei un lai varētu turpināt darbu ar skolām, sabiedrības iesaistes pasākumiem un nākamā gada lielo izstādi “*Nyet, nyet, Soviet!*”, kuŗa 2020. gada vasarā būs skatāma Latvijas Dzelzceļa vēstures mūzejā.

Mēs esam ļoti pateicīgi, ka arī šogad viens dāsns ziedotājs ir pieteicies dāvināt mūzejam \$5000, bet tikai tad, ja mēs paši savācam ziedojumus \$15,000 līdz šī gada 31. decembrim!

Lūdzu, nāciet talkā!

Palīdziet mums sasniegt \$15 000, lai varētu iegūt vēl \$5 000!

Naudu varat sūtīt:

LATVIJĀ UN CITUR PASAULĒ: ar pārskaitījumu uz mūzeja kontu (lūdzu, norādīt ziedotāja adresi un e-pasta adresi):

“Latvieši pasaulē – mūzejs un pētniecības centrs”

Swedbanka konta nr. LV15HABA0551018556914,

SWIFT: HABALV22,

Reģistrācijas nr. 40008119789

AR KREDĪKARTI nodrošinātā vidē internetā, izmantojot *PayPal* sistēmu, sekojot norādes mūzeja mājaslapā www.lapamuzejs.lv

ASV iedzīvotāji var saņemt nodokļu atlaidi, rakstot čeku uz *Latvian Diaspora Museum Fund, c/o M. Voldins, 131 Langdon St, Newton, MA 02458.*

Sirsniņš paldies!

Maija Hinkle, mūzeja “Latvieši pasaulē” valdes priekšsēde

Mūzeja “Latvieši pasaulē” mēneša priekšmets

Latviešu rakstainie cimdi

Latviešiem ir bagātīga cimdu adīšanas, valkāšanas un dāvināšanas tradīcija. Rakstaini cimdi ir ne tikai praktiska ikdienas ziemas apģērba sastāvdaļa, cimdi dāvināti arī cilvēka dzīves svarīgākajos brīžos – kristībās, kāzās, bērēs. Nereti tie izmantoti arī kā simboliska samaksa par darbu.

Dzīvojot ārpus Latvijas, rokdarbi iegūst papildu funkciju: darinot un nēsājot apģērbus ar tradicionāliem rakstiem, tiek nostiprināta un vienlaikus apliecināta latviskā piederība un pašapziņa, atšķirība citu mītnes zemes iedzīvotāju vidū.

Siltajās zemēs, kur nonāca latvieši, cimdu darināšanas, dāvinā-

šanas un glabāšanas tradīcija ir turpinājusies, neskatoties uz to, ka šajās zemēs cimdu nevalkā.

Rakstainie dūraiņi – pavisam 35 cimdu pāri – ir Jamaica Plains, ASV, Trīsvienības draudzes locekļu dāvana savam mācītājam. Dūraiņi liecina ne tikai par viena cilvēka darba novērtējumu, kalpojot savai draudzei, bet arī par latviskajām tradīcijām un identitātes uzturēšanu svešumā.

Mācītājs Fricis Ruperts (1912 – 1992) tika ordinēts mācītāja amatā Liepājā 1942. gadā. Pēc izbraukšanas no Latvijas bēgļu gaitās Otrā pasaules kara laikā viņš pildīja mācītāja pienākumus Memmingenas bēgļu nometnē Vācijā. 1950. gadā F. Ruperts izceļoja uz Kanadu, kur

kalpoja par mācītāju Vinipegā, Manitobas provincē. 1960. gadā, pārvācoties uz dzīvi ASV, Bostonas tuvumā, F. Ruperts kļuva par mācītāju minētajā Trīsvienības draudzē. Tur 30 darba gadu laikā viņš savāca lielu kolekciju ar latviskiem dūraiņiem, kuŗus, visticamāk, adījušas un viņam uzdāvinājušas latvietes – draudzes dalībnieces.

Pēc F. Ruperta nāves cimdu kolekcija nonāca Amerikas Latviešu apvienības Kultūras vērtību krātuvē Priedainē, ASV. 2019. gadā šis etnogrāfijas krājums tika oficiāli slēgts, cimdi un citi daļamatniecības priekšmeti tika uzdāvināti mūzejam “Latvieši pasaulē” un Latvijas Nacionālajam vēstures mūzejam.

LĀSMA
GAITNIECE

Tomska – pilsēta ar 415 gadu senu vēsturi – uzskatāma par Sibīrijas “smadzenēm”. Par to pārliecinājos 2019. gada vasarā nodibinājuma “Fonds Sibīrijas bērni” organizētās ekspedīcijas laikā. Vēl pirms došanās tālajā ceļā radās lieliska iespēja satikties ar izcilā vācu valodas tulkotāja Ģirta Bļodnieka (1922–1987) meitu – jūrmalnieci Ilzi Irinu Kļavu. Viņa šajā pasaulē ieradās tieši Sibīrijā – Kargasokā, kas atrodas Tomskas apgabalā. Šķirstot Bļodnieku ģimenes albumus, kuŗā rūpīgu roku ielīmētas fotogrāfijas no šiem tālajiem un izdzīvošanas ziņā smagajiem laikiem, Ilze Irina man atklāja savu tēva dzīvesstāstu. Ekspedīcijas laikā, staigājot pa Tomskas centra ielām un skvēriem, itin bieži atcerējos fragmentus no viņas stāstījuma.

Tomskā, atšķirībā no citām ekspedīcijas laikā apmeklētajām pilsētām, uzskatāmajiem vairākas dienas, turklāt mums tika noorganizēta ekskursija gida – jauna vīriša, īsta savas pilsētas patriota – pavadībā. Braucot ar mikroautobusu gar Tomskas Valsts universitāti, kas atrodas Leņina prospektā 36, gids mums ar lepnumu atklāja, ka viņa dzimtajā pilsētā katrs piektais iedzīvotājs saistīts ar kādu no augstskolām vai nu kā students, vai arī kā darbinieks. Šajā statistikā, protams, ietilpst ne tikai mācībspēki, bet arī pārējie universitāšu darbinieki, ieskaitot apkalpojošo personālu.

Otra ļoti nozīmīga lieta, ar ko pilsētas iedzīvotāji var pamatot lepotos, ir fakts, ka pasaules labāko augstākās izglītības iestāžu reitingā Tomskas Valsts universitāte ierindojas pirmajā simtnīkā. Salīdzinājumam: 1632. gadā dibinātā Tartu Universitāte, kas no Baltijas valstu augstskolām novērtēta visaugstāk, tiek ierindota aptuveni 500. vietā, savukārt Latvijas Universitāte šajā reitingā tabulā kautrīgi ieņem vien 800. pozīciju.

Interesantajās sarunās ar mūsu grupas operatoru Aivaru Lubānieti, kuŗam ir ne tikai fantastiskas zināšanas par Sibīriju, īpaši

tās vēsturi, bet arī liela interese par fiziku, noskaidrojām, ka Tomskas Valsts universitātei pieder pašai savs mācību atomreaktors jeb kodolreaktors. Ko tur liegties, dažiem (tai skaitā šo rindu autorei) tas šķita kas pilnīgi neticams. Otra milzu bagātība, kas atrodas Tomskas Valsts universitātes rīcībā, ir 1880. gadā dibinātais botāniskais dārzs ar 126 hektāru plašu teritoriju. Tā oficiālais nosaukums – Sibīrijas botāniskais dārzs, turklāt tas ir pirmais šāda veida dārzs, kas izveidots Krievijas Federācijas Āzijas daļā. Dienu pirms atgriešanās Rīgā, precīzāk, svētdienas rītā, kad kopā ar ekspedīcijas dalībnieci Liju Ābeli nolēmām to apmeklēt, mums par lielu vilšanos Sibīrijas botāniskais dārzs bija slēgts.

Tikai nedaudz jaunāka par Tomskas Valsts universitāti ir Politehniskā universitāte, kas atrodas Leņina prospektā 30 un arī uzskatāma par savā nozarē senāko tai Krievijas Federācijas daļā, kas atrodas aiz Urāliem. Dodoties no viesnīcas uz pilsētas centru, bieži gājām tai garām, apbrīnodami šīs ēkas iespaidīgo arhitektūru, īpaši jau milzīgās kolonnas.

Trešais “milzis”, vēstijot par augstākās izglītības iestādēm Tomskā, ir Sibīrijas Valsts medicīnas universitāte, kas arī atrodas pilsētas centrā, turklāt pavisam tuvu valsts un Politehniskajai universitātei – Maskavas traktā 2. Lasot par augstskolas vēsturi, var konstatēt līdzīgas iezīmes ar situāciju mūsu valstī. Latvijas Universitātes pastāvēšanas sākuma gados tās struktūrā atradās Medicīnas fakultāte, taču laikā, kad mūsu valsts bija inkorporēta Padomju Savienības sastāvā un vara atradās Staļina rokās, minētā fakultāte tika likvidēta, tās vietā nodibinot Rīgas Medicīnas institūtu. Tas pats notika arī Tomskā, taču vismaz desmit gadus agrāk nekā Latvijā. Piebilstams, ka Sibīrijas Valsts medicīnas universitātes galvenā ēka ir ļoti neparasta. Fasādes puses pirmajā stāvā starp logiem atrodas bareljefi – tajos atveidoti savulaik ļoti

Sibīrijas dienasgrāmata. Tomskā – 3. daļa



Tomskas Valsts universitātes centrālā ēka, kas atrodas Leņina prospektā 36



Piemīnas vieta profesoriem Vasilijam Florinskim un Dmitrijam Mendēļevam Tomskas Valsts universitātes dārzā

populāri profesori, kuŗu ieguldījums farmakoloģijas vai klīniskās medicīnas nozarē ir nenovērtējams. Zem katra bareljefa piestiprināta neliela plāksnīte ar skaid-

rojumu, kā šo personu sauc un kādi ir viņa galvenie nopelni.

Atgriežoties pie Ilzes Irinas Kļavas stāstītā par savu tēvu Ģirtu Bļodnieku, jāpiemin kāda



Bareljefs akadēmiķa, Sibīrijas farmakologu skolas dibinātāja Nikolaja Veršīnina piemiņai pie universitātes galvenās ēkas fasādes

cita no Tomskas augstskolām, proti, Tomskas Pedagoģiskais institūts, kas kopš 1995. gada pārdēvēts par Tomskas Valsts pedagoģisko universitāti un atrodas Kijevas ielā 60. Izcilais tulkotājs un pedagoģis minētās augstskolas Vēstures un filoloģijas fakultātē studējis laika posmā no 1956. līdz 1958. gadam, proti, līdz atgriešanās brīdim Latvijā. Savukārt pēc atgriešanās dzimtenē Ģ. Bļodnieks pēc savas paša pieredzes paudis, ka Tomskas profesori bijuši daudz objektīvāki un koleģiālāki, un tās ir īpašības, kas diemžēl pietrūkstot Rīgas profesoriem. Šo rindu autorei ir pat bail iedomāties, ko teiktu izcilais tulkotājs, ja dzīvotu mūsdienās un spētu novērtēt situāciju, kāda valda tagad.

Ar seno Sibīrijas pilsētu un tās augstskolām saistīts vēl viens izcils latvietis. Tas ir Tomskas Politehniskās universitātes profesors Pēteris Kraujiņš, kuŗš dažādos savas dzīves posmos mēģinājis atgriezties Latvijā pat veselas trīs reizes, taču tas nav izdevies. Lai gan savā ģimenē profesors sarunājas tikai krieviski, viņa latviešu valodas zināšanas esot apbrīnojami labas. Tas tāpēc, ka Kraujiņa māsa no Latvijas viņam sūtīt dažādas grāmatas. Sibīrijas ekspedīcijas organizātoriem šis vīrs ļoti pazīstams, taču 2019. gada vasarā profesors satikt diemžēl neizdevās – viņš laikā, kad Tomskā viesojāmies mēs, atradās prombūtnē. Ko lai dara, katram savas prioritātes.

Raksta autore pateicas Jūrmalas pilsētas Domei par iespēju strādāt Dubultu Rakstnieku namā, kur tapusi šī publikācija, kā arī Rīgas Tehniskās universitātes E-studiju tehnoloģiju un humanitāro zinātņu fakultātei, īpaši dekānei Marinai Platonovai. Bez RTU atbalsta autorei doties ekspedīcijā nebūtu iespējams.



Sibīrijas Valsts medicīnas universitātes mācību korpuss Nr. 5, kas nodots latīņu valodas katedras rīcībā

NEPARASTI

Viedoklis, ka Sibīrijā nepieciešams dibināt augstākās izglītības iestādi, pirmoreiz publiski izskanēja jau 1803. gadā. Ideja par Tomskas Valsts universitātes dibināšanu radās 1878. gadā, kas nekavējoties tika realizēta. Iestādes pirmais nosaukums bija Pirmā Sibīrijas universitāte.

Tomskas Valsts universitātes struktūrā ietilpst vairākas zinātniskās bibliotēkas. Zinātniskās bibliotēkas vecā ēka ir lielākā augstskolai piederošā bibliotēka visā Sibīrijā. Savukārt netālu no universitātes galvenā korpusa atrodas nesen celta zinātniskā bibliotēka, kas ir ļoti mūsdienīga.

Par spīti skarbjaiem klimatiskajiem apstākļiem Sibīrijas botāniskajā dārzā, kas pieder Tomskas Valsts universitātei, apmeklētājus priecē vairāk nekā 6000 šķirņu augi. To skaitā ir 137 šķirņu retu, pat izmirušu augu, no kuriem 43 šķirņu augi ierakstīti Krievijas Federācijas Sarkanajā grāmatā.

19. gadsimta nogalē, kad Tomskā tika atvērta universitāte, kā arī vairākas citas ar kultūru saistītas iestādes, pilsēta neoficiāli ieguva otru nosaukumu “Sibīrijas Atēnas”, kas tai laikā izpelnījās lielu popularitāti.

Pēc tautas skaitīšanas datiem, Tomskas apgabalā dzīvo divi tūkstoši latviešu; viena daļa no viņiem ir 1908. gada ieceļotāju pēcnācēji.

Toreiz. 1919. gada novembris. Rīgas tilti. Vareļi

Brīvības cīņās kritušo kadetu piemiņas vakars Rīgas pili

ANDRIS KĻAVINŠ

Brīvības cīņu laikā 1918. – 1920. g. Latvijas armijas virsnieku korpuss galvenokārt sastāvēja no latviešu strēlnieku pulkos dienējušajiem. Pēc Cēsu kaujām 1919. gada jūnijā kļuva skaidrs, ka virsnieku trūkst. Un 1919. gada septembrī tika izsludināta kadetu uzņemšana jaundibinātajā Kaŗa skolā (KS), kurā mācībām bija jāsākas 1. decembrī. Bet kara notikumi un Bermonta armijas uzbrukums Rīgai lika armijas vadībai kaujās iesaistīt arī kadetus. KS saņēma uzdevumu saformēt divas kaujas rotas un doties Ķekavas virzienā pretī Bermonta spēkiem. Bermontiešu pārspēka spiesta, mūsu armija atkāpās pāri Daugavas tiltiem un ieņēma pozīcijas gar labo krastu. Pie Daugavas tiltiem krita kadeti Gustavs Beļinka un Jānis Dēliņš. Novembrī KS saņēma uzdevumu, forsējot Lielupi, sākt uzbrukumu Jelgavas virzienā. Niknākās cīņas notika pie Vareļu un Plāņu mājām. Uguns spēks bija nevienlīdzīgs. Bermontiešu pretuzbrukumam atbalstīja ar spēcīgu ložmetēju un artilērijas uguni, bet vlt. Veckalniņa komandētajiem kadeti bija tikai šautenes. Bija krituši 12 kadeti Gustavs Skalde, Pauls Palms, Otto Palms, Roberts Dzelzkalns (citos avotos – Dzelzkalējs), Jūlijs Irbe, Nikolajs Lācis, Oļģerts Boms, Verners Skudrulis, Jānis Rutkis, Pēteris Pelše, Ansis Erdmanis un Ēvalds Kāliņš. Septiņi kadeti ievainoti



un evakuēti, divi saņemti gūstā. Šī kauja tika zaudēta, un Vareļi palika kā KS viena no svētākajām vietām. Kad iedibināja Lāčplēša Kaŗa ordeni, to pēc nāves par varonību piešķīra Robertam Dzelzkalējam, Otto un Paulam Palmiem un Gustavam Skaldem.

Kad Bermonts tika patriekts, KS 30. novembrī atgriezās Rīgā un savas skolas kantīnē vairāk nekā nebija kā rupjmaize, marmelāde un miežu kafija.

Un tā radās viena no KS tradīcijām – katru gadu 30. novembrī rīkot “Melnās kafijas” vakaru, pieminot Brīvības cīņās kritušos kadetus.

Majors Vilis Hāzners savās atmiņās raksta: “Tradīciju ziņā KS

bija kļuvusi par īstu patriotisma, pienākumu apziņas un goda prāta citadeli. Kadetu augstākais bauslis bija, ka Tēvzemes labā nekāds upuris nevar būt par lielu. Šādu solījumu kalpot Latvijai, ja vajadzīgs, atdodot arī savu dzīvību, jaunie virsnieki deva izlaiduma naktī. Tad visi virsnieki, formās tērpti ar virsnieka amata simbolu-zobenu pie sāniem, pulksten divpadsmitos naktī ieradās kādā pašu izraudzītā varoņu piemiņas vietā, vai nu tas bija Ložmetējkalns, Nāves sala, Vareļi vai Brāļu kapi, lai dotu svīnīgo solījumu kalpot savai tautai un Tēvijai.”

Vareļu kaujas vietā kadeti 1931. gadā sāka darbus pieminekļa



celtniecībai, kuŗu atklāja 1934. gadā. Katru gadu brauciens uz Vareļiem bija kā svētceļojums.

V. Hāzners: “Katru gadu 30. novembrī kadeti no Kaŗa skolas soļoja cauri Rīgai pāri Daugavas koka tiltam, godinot pirmos kritušos kadetus. Kadetu rindas, viņu dziesmas, četrbalsīgi vairāk nekā simts vīru dziedātas, patika visai pilsētai, un, mums soļojot pa K. Barona ielu uz Iekšrīgu, gandrīz visu dzīvokļu logi bija atvērti un pa reizei uz mūsu ierindu no loga nobira pa mestam ziedam. Bet, pārnākot no gājiena pāri tiltiem, jau vēl naktī notika tradicionālās vakariņas – rupjmaize ar marmelādi un melna miežu un cigoriņu kafija.”

KS viesistabā bija novietotas granīta plāksnes ar tajās iekaltajiem kritušo kadetu vārdiem.

Minētās tradīcijas pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados atjaunoja Latvijas Kaŗa skolas mantiniece – Nacionālā aizsardzības akadēmija. Par to jāpateicas gan bijušajam NAA priekšniekam brig. ģ. Valdim Matisam, gan krīvu krīvam plnt. Ināram Bīskapam. Toreiz Vadības un politisko zinību pasniedzējs dzejnieks Vitauts Ļūdēns, skatoties pa krievu kaŗaskolas izdemolētajiem logiem, aiz kuŗiem bija iecerēta viņa auditorija, rakstīja “Rīgas tilti, Vareļi, Plāņi-/Sarkanbaltsarkanais brīvības zieds”. Archīvā vēl saglabājušies materiāli no jauno leitnantu lāpu gājiena un zvēresta ceremonijas pie Mūžīgās uguns Brāļu kapos toreiz ar rotas komandieri Valtu Āboliņu priekšgalā. Tagad Valts Āboliņš ir NAA rektors pulkveža pakāpē. *Alia Tempora!* Laiks skrien, mainās.

vijas armijas uzvaras pār Bermonta kaŗaspēku. Blakus Goda sardzei – Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadetu ierinda un Latviešu virsnieku apvienības vīri, ģenerāļi, admirāļi, augstākie virsnieki. Atskan trauksme. Ziņojums Bruņoto spēku augstākajam virspavēlniekam Valsts prezidentam Egilam Levitam. Sākas vakara junda. Vecrīgas mūros atskan: “Kadets Gustavs Beļinka!” No kadetu ierindas mūros atbalsojas: “Kritis par Latviju pie Daugavas tiltiem!” – “Kadets Oļģerts Boms!” – “Kritis par Latviju pie Vareļiem!” ... Un tā gaisā novibrē četrpadsmit reizes spalgi un aprauti kā šautenu zalves. Pēc Valsts himnas nodziedāšanas Lāčplēša kaŗa ordeņa kavaliere ģenerāļa Mārtiņa Hartmaņa Goda zobenu saņem NAA pagājušā gada izlaiduma labākais absolvents ltn. Edgars Eglītis. Jaunais virsnieks jau krietnu laiku ieturējis savā jaunajā dienesta vietā – kā haubiču vada jaunākais virsnieks Artilērijas divizionā, kā arī piecus mēnešus pavadījis mācībās ASV, un ir gandarīts par savu izvēli dienēt Bruņotajos spēkos.

Pēc vakara jundas piemiņas pasākums turpinājās Rīgas pils Svētķu zālē, piedaloties valsts un Bruņoto spēku augstākajām amatpersonām un NAA kadeti. Uz galdiem rupjmaize, marmelāde un melna kafija.

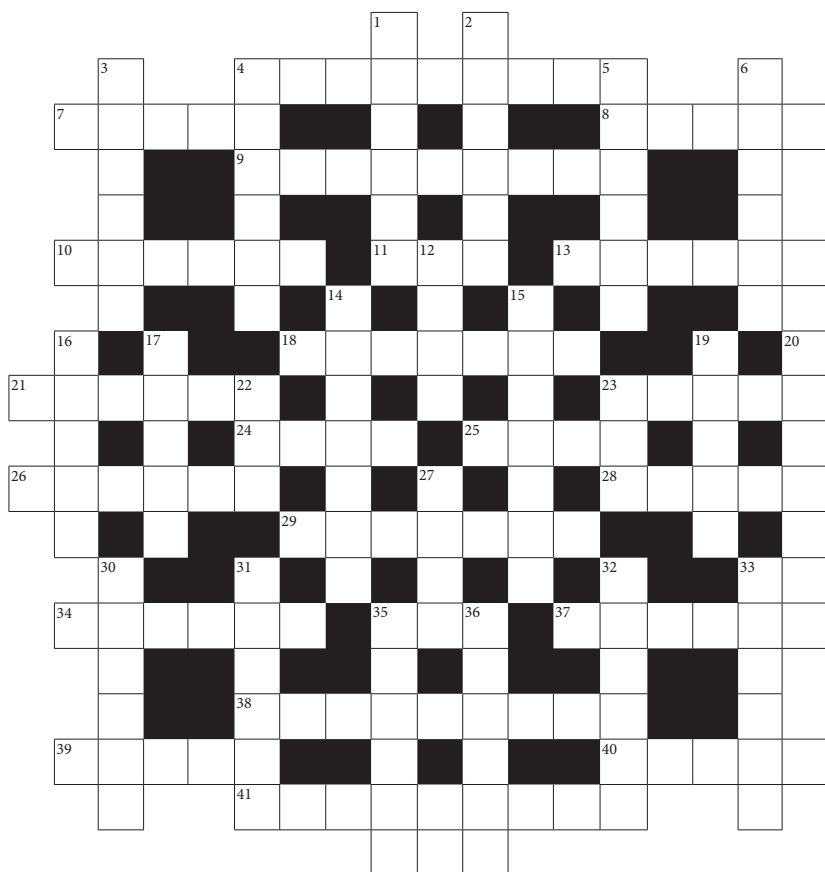
Valsts prezidents Egils Levits savā uzrunā sacīja arī šādus vārdus: “...Šai svīnēšanai Rīgas pili ir simboliska un konstitucionāla nozīme. Tā apliecina, ka Latvijas valdība un tauta atceras un godina par Latviju kritušos. . . } Viņu dzīve atgādina, ka lielākā vērtība ir pašiem sava neatkarīga valsts, kuŗu ir vērts aizstāvēt un sargāt, lai tā tiktu saņemta mantojumā no paaudzes paaudzē uz visiem laikiem.”

NBS komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš, uzrunājot NAA kadetus, sacīja: “Jūs, kadeti, esat spēruši ļoti cildenu soli – ne tikai celt šo valsti, bet būt gataviem to vajadzības gadījumā arī aizsargāt. “Savukārt NAA rektors plkv. Valts Āboliņš pauda pārliecību, ka šis piemiņas vakars vēl jo vairāk tuvinās Prezidenta institūciju ar Latvijas virsniecību.

Sekojojo tradīcijai, vakars noslēdzās ar paaudžu paaudzēs dziedātām latviešu kaŗavīru dziesmām.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA



vas. 5. Sasaistīt. 6. Pilsēta Kurzemē. 12. Dāņu fiziķis (1885-1962). 14. Skatlogs. 15. Viedoklis. 16. Personību apliecināošs dokuments (dsk.). 17. Latvijas pirmskaŗa flotes zemūdene. 19. Lielupes pieteka. 20. Angļu rakstnieks (1905-1980). 22. R. Ezers romāns. 23. Jēdziens ķīniešu filozofijā. 27. Viens no leģendārajiem Romas dibinātājiem. 30. Augi vai dzīvnieki, kas ievesti un tiek audzēti zemēs, kuŗu klimats krasi atšķiras no dzimtenes klimata. 31. Upe mirušo pazemes valstībā grieķu mītoloģijā. 32. Latviešu pedagogs, literāts (1876-1951). 33. Spēcīgs. 35. Saldūdens zivs ar tumšām šķērsvitrām. 36. Ciemiņš.

Krustvārdu mīklas (Nr. 46) atrisinājums

Līmeniski. 4. Agora. 5. Peķēfi. 7. Rupors. 10. Gliks. 11. Katara. 12. “Eolika”. 13. Bar-kass. 16. Stigas. 19. Brasls. 22. Matrona. 23. Krijas. 24. Kulons. 25. Tartars. 26. Metiss. 28. Laipot. 30. Kremona. 35. Svaine. 37. Gabona. 38. Kaira. 39. Saites. 40. Indija. 41. Triks.

Stāteniski. 1. Gaigala. 2. “Ronis”. 3. Parseks. 5. Pokāli. 6. Toto. 8. Olis. 9. Skanis. 14. Retorte. 15. Avokado. 17. Torte. 18. Amats. 20. Rauda. 21. Lando. 27. Taksis. 29. Pasaka. 31. Rieksts. 32. Ne-gaiss. 33. Dati. 34. Lori. 36. Pilis.

Līmeniski. 4. Latviešu skatuves mākslas pedagogs, rakstnieks (1868-1961). 7. Pilsēta Zviedrijas dienvidos. 8. Apakšzemes ūdens dabiskā izteka virs zemes. 9. Nenobriedušas. 10. Sena franķu tautas deģa. 11. Japāņu rakstnieks (1924-1993). 13. ASV pavalsts. 18. Rūtu dzimtas koki, krūmi. 21. Pilsēta Šveices austrumos. 23. Velte. 24. Katoļu draudzes mācītājs Francijā, Beļģijā. 25. Spožākā zvaigzne Liras zvaigznājā. 26.

Citronmētra. 28. Mūzikā – dia-toniskās gammas astotā pakāpe. 29. Kukaiņi. 34. Starptautiska zēnu organizācija. 35. Lielvalsts. 37. Latviešu rakstnieks (1909-1970). 38. Viduslaiku jūras buŗu kuģi. 39. Skatuves deģa. 40. Kalnu masīvs Turcijā. 41. Plašas alpinistu sacensības.

Stāteniski. 1. Apledījums pēc atkušņa. 2. Karpju dzimtas zivs. 3. Zemas liķu pļavas. 4. Debess sfēras punkts virs novērotāja gal-

IEVA REINE, INESE VALLENBERGA

“Kā atgriezties Latvijā?”

Ar negaidīti lielu interesi par atgriešanās iespējām Latvijā ir noslēdzies informatīvo semināru cikls, kas bija veltīts pieciem Latvijas reģioniem. Pateicoties Latvijas valsts līdzfinansējumam un Latvijas vēstniecības Zviedrijā atbalstam, Ziemeļvalstu diasporas izglītības un kultūras grupa varēja saaicināt ziņošanas remigrācijas ekspertus Latvijā, lai iepazīstinātu ikvienu interesentu ar vakancēm Latvijas reģionos un prasībām potenciālajiem darba ņēmējiem, skolas gaitām bērniem un sadzīviskiem jautājumiem.

Iecerētais cikls aizsākās ar remigrācijas jautājumu aktualizēšanu, kuŗa sākotnējie iniciatori bija Ziemeļvalstu diasporas izglītības un kultūras grupas vadītāja Ieva Reine un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) Reģionālā politikas departamenta vecākais eksperts Varis Putniņš. Izvērtējot Ziemeļvalstu diasporas izglītības un kultūras grupas pārstāvju daudzgadīgo pieredzi organizāciju vadībā un iesaisti diasporas izglītībā, 2019. gada sākumā tika lemts par padziļinātas sadarbības projektu ar VARAM, Neatkarīgo izglītības biedrību (NIB) un biedrību “Ar pasaules pieredzi Latvijā” (AppLV), ar nodomu sniegt noderīgu informāciju ārpus Latvijas mītošajiem latviešiem un iesaistīties diskusijā par Latvijas remigrācijas politiku. Projekta gaitā aktīvi dalībnieki bija arī visi pieci Plānošanas reģioni, privātā vidusskola “Patnis” un darba platforma “Your Move”.

Remigrācijas semināru cikls “Kā atgriezties Latvijā?” bija daļa no plašāka projekta “Ar zināšanām – tuvāk Latvijai”, ko atbalstīja Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Semināros bija iespējams uzzināt par vakancēm Latvijas reģionos un prasībām potenciālajiem darba ņēmējiem, atbalsta iespējām remigrantiem, t.sk. ģimenēm ar skolas vecuma bērniem, uzdot jautājumus novadniekiem, kuŗi atgriezušies, pētīt viņu pieredzi un iespējamo sociālo atbalstu, kā arī uzzināt par iespējām apgūt latviešu valodas tālmācībā bērniem un pieaugušajiem.

Semināros apskatāmie jautājumi piesaistīja lielu skaitu intere-



sentu ne vien no Ziemeļvalstīm, bet arī no visas pasaules, kas arī pēc tiešsaistes varēja noskatīties sev interesējošos cikla seminārus Ziemeļvalstu diasporas izglītības un kultūras grupas Facebook lapā. Interesanti, ka semināros izskanēja agrāk maz pētītas vajadzības, piemēram, prakses iespējas teju vai ikvienā Latvijas reģionā jauniešiem, kuŗi vēlas iepazīt Latvijas darba tirgu. Viena no vairākkārt izskanējušām potenciālo darba ņēmēju vēlmēm bija attālinātas darba iespējas, kas viņus motivētu aktīvi meklēt darba iespējas Latvijā. Semināru dalībnieki puda viedokli, ka šāda iespēja saglabāt saikni ar mītnes zemi, vienlaikus strādājot pie darba devēja Latvijā, nodrošinātu lielāku ieinteresētību šobrīd ārpus Latvijas dzīvojošo vidū. Neraugoties uz to, ka ir izveidojies vispārīgs priekšstats par potenciālā remigranta profilu, kuŗš ir devies iztikas meklējumos ekonomiskās krīzes laikā, semināri deva iespēju mainīt uzskatus par to, kas varētu būt šibrīža mērķgrupas. Viena no tām ir jaunieši neilgi pēc augstskolas izglītības iegūšanas, arī repatrianti, t.i., latvieši, kuŗi ir dzimuši ārvalstīs un vēlas izmēģināt dzīvot un strādāt Latvijā. Jāpiebilst, ka semināros praktiski neizskanēja jautājumi par finansiālā atbalsta vajadzībām; dalībnieki vairāk bija ieinteresēti pieredzes gūšanā, ģimenes, sadzīvīsku apsvērumu vai piederības izjūtas motivēti, un nebija arī primāri orientēti uz t.s. konkurētspējīgā atalgojuma jau-

tājumu. Diskusijas vairāk raisījās par darba vidi, kultūru un attālinātā darba iespējām, kā arī skolu gatavību pieņemt un integrēt skolas vecuma bērnus. Pārsteidzoši, ka semināru skatītāju skaits – gan klātienē un tiešraidē, bet, vēl jo vairāk – kā vēlāki skatījumi, bija mērāms daudzos simtos ar plašu vecuma un izceļošanas laika diapazonu. Šobrīd Latvijas diasporas politikas kontekstā notiekošais diskurss par piemēram, ārvalstu sertifikācijas atzīšanu, neapšaubāmi, ir noderīgs, lai risinātu kvalificētu – gan jaunu, gan pieredzējušu dažādu jomu speciālistu iesaisti Latvijas darba tirgū. Ir jādomā arī, kā mazināt sadzīves un birokratiskos šķēršļus remigrantiem un repatriantiem gan valstiskā līmenī, veicot nepieciešamās izmaiņas likumdošanā, gan katram darba devējam, kas vēlas izprast ar remigrāciju saistītos izaicinājumus un vēlas tos risināt individuālā līmenī.

Ziemeļvalstu diasporas izglītības un kultūras grupa pateicas atbalstītājiem un visiem sadarbības partneriem par daudzpusīgo, kompetento un atraktīvo dalību semināru ciklā. Esam gandarīti, ka projekta tema ir tikusi plaši atspoguļota arī vairākos Latvijas un diasporas medijos. Tā ir acīmredzami devusi uz zināšanām un gūtās pieredzes balstītu efektu: remigrācijas koordinatori ir saņēmuši šibrīža ieskatu un analīzi, lai varētu tālāk veidot un attīstīt darbības stratēģijas; veicinājusi pašvaldību iz-

pratni un mudinājusi uz iniciatīvu remigrācijas jautājumu risināšanā; iesaistījusi Latvijas valsts iestādes un aģentūras ar remigrācijas jautājumiem saistīto plānoto aktivitāšu revidēšanā. Visvērtīgākais šī projekta devums tomēr ir daudzu neskaidro, ar atgriešanos Latvijā saistīto, jautājumu iztirzāšana un beznosacījuma iespēja iegūt sev interesējošo informāciju. Šis ir nozīmīgs priekšnoteikums, kas ļauj ikvienam individuāli iegūt pēc iespējas plašākas zināšanas par atgriešanos Latvijā, kā arī iespējams saņemt dažāda veida palīdzību un atbalstu.

**Vēlaties uzzināt
par tautiešiem
Lielbritānijā?**



Sludinājumus un reklāmu laikrakstā
iesniedz ērti arī no sava tālruņa!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784,
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija. Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bija šīs kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā –
Laika Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTAL-K kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS
un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāliem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā – SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

NEKROPOLE
PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.

Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latvijū.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

[www.nekropole.info!](http://www.nekropole.info)

“LATVIJAS GRĀMATA”



SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS



BOBSLEJISTI EIROPAS UN AMERIKAS TRASĒS

Eiropas kausa izcīņā bobsleja otrā posma sacensībās Altenbergā Latvijas pilota **Oskara Melbārža** un stūmēja **Intara Dambja** divnieku ekipāža izcīnīja otro vietu. Pirmajā braucienā Melbārža ekipāžai bija desmitais ātrākais starta laiks, bet finišā – otrā vieta. Otrajā braucienā – startā trešais laiks, ar šādu pašu pozīciju arī sasniedzot finišu. Abos braucienos nepārspēta palika vācieša Richarda Elsnera ekipāža. Melbārdis vācietim divu braucienā summā zaudēja 0,65 sekundes. **Helvija Babra** un **Edgara Nemmes** ekipāža liderim zaudēja 1,88 sekundes, kas deva 13. vietu. Latvieši pirmajā braucienā sasniedza dalītu sesto ātrāko starta laiku, bet finišēja 14. vietā. Savukārt otrajā braucienā startā piektais laiks un finišā 12. pozīcija. **Dāvis Kaufmanis** ar stūmēju **Arni Bērišu** un **Emīls Cipulis** ar **Edgaru Pirogu** nekvalificējās otrajam braucienam, pirmajā attiecīgi ieņemot 24. un 21. vietu.

Otrajās sacensībās Altenbergā Oskara Melbārža un stūmēja Intara Dambja divnieku ekipāža ieņēma dalītu ceturto vietu. Pirmajā braucienā Latvijas ekipāžai startā bija 11. vieta, bet finišā – sestais ātrākais laiks, bet otrajā braucienā viņi startā bija devītie un finišā sasniedza septīto rezultātu.

Abos braucienos nepārspēts palika vācietis Richards Elsners. Melbārdis ar vācieti Maksimilānu Ilmanu dalīja ceturto vietu, uzvarētājam zaudējot 0,67 sekundes.

Dāvis Kaufmanis ar stūmēju Arni Bērišu Elsneram piekāpās par 1,05 sekundēm, kas deva desmito pozīciju. Otrajā braucienā viņiem startā bija trešais ātrākais laiks. Savukārt Helvija Babra un Edgara Nemmes ekipāža atpalika par 1,54 sekundēm un ieņēma 12. vietu. Viņiem startā bija trešais un ceturtais labākais laiks. Ceturta Latvijas ekipāža ar pilotu Emīlu Cipuli un stūmēju Edgaru Pirogu pirmajā braucienā sasniedza 26. rezultātu no 29 startējušajiem divniekiem un otrajam braucienam nekvalificējās.

Latvijas bobsleja pilots **Oskars Kībermanis** ar stūmēju **Matīsu Mikni** ASV pilsētā Leikplesidā ar ceturto vietu sāka Pasaules kausa izcīņas sezonu. Kībermanis/Miknis abos braucienos sasniedza ceturto ātrāko rezultātu, kā arī bija ātrākie starta ieskrējienos. Līdz goda pjedestalam latviešiem pietrūka 0,03 sekundes. Savukārt otra Latvijas ekipāža – **Ralfs Bērziņš/Dāvis Sprīngis** ierindojās 19. pozīcijā. Pirmajā braucienā viņi sasniedza 14. rezultātu, bet 20. laiks otrajā braucienā atmeta latviešu četras pozīcijas zemāk. Par sacensību uzvarētājiem kļuva vācieši Johannes Lochners/Florians Bauers, kuri aiz sevis atstāja savus tautiešus Frančesko Frīdrichu/Torstenu Margisu. Trešajā vietā ierindojās kanadieši Džastins Kripss un Bendžamins Krokvels.

Komentējot abu pilotu pirmos braucienus, Latvijas Bobsleja izlases galvenais treneris Sandis Prūsis norādīja, ka Bērziņa brauciens nebija tik slikts, taču laiks zuda. Otrajā braucienā Bērziņa ekipāža uzlaboja startu (5,16 sekundes), un izdevās arī uzlabot brauciena laiku – 55,92 sekundes. Bērziņam izdevās pakāpties uz 18. vietu, taču liderim divu braucienā summā viņš zaudēja 2,25 sekundes. Savukārt, runājot par Kībermaņa veikumu, Prūsis sacīja, ka par trešo vietu ir reāli cīnīties.

Arī PK pirmā posma **otrajās sacensībās** Oskara Kībermaņa un stūmēja Matīsa Mikņa divnieku ekipāža izcīnīja ceturto vietu, Ralfs Bērziņš ar Dāvi Sprīngi bija 19. pozīcijā. Uzvarēja Vācijas pilots Frančesko Frīdrichs ar stūmēju Aleksandru Šilleru, kuriem bija ātrākie starta laiki, bet braucienos otrā un pirmā vieta. Kībermaņa divnieks uzvarētājam zaudēja 0,64 sekundes, bet goda pjedestals bija 0,07 sekunžu attālumā. Bērziņš divu braucienā summā atpalika par 2,25 sekundēm.

MARTINS DUKURS SĀK AR OTRO VIETU

“Eksperimenti būs, bet akcents tiks likts uz Eiropas un pasaules čempionātiem. Domāju piedalīties visos Pasaules kausa izcīņas posmos. Tomēr nebūs tā, ka tajos tiks braukts tikai braukšanas pēc. Sevi arī vajag notestēt. Konkurēnce būs spēcīga, un tas ļaus sevi notestēt,” pirms skeletoņa sezonas sarunā ar LETA sacīja Martins Dukurs. Arī Martina brālis Tomass Dukurs ir uzsvēris, ka sezonas galvenās sacensības būs Eiropas čempionāts Siguldā un pasaules čempionāts Altenbergas trasē, kurā latvieši siltā laikā aizvadīja treniņus pirms sezonas. Sākotnēji pirmais posms bija paredzēts Pārksitijā no 25. novembra līdz 1. decembrim, tomēr Starptautiskā Bobsleja un skeletoņa federācija (IBSF) ievadošo sezonu pārcēla uz Leikplesidu. Sacensības Pārksitijā tika nolemts atcelt, jo trases personāls nevarēja garantēt, ka līdz sezonas sākumam izdosies salabot saldēšanas sistēmu. Tāpēc, lai izvairītos no lieka riska, lemts sacensības pārcelt uz Leikplesidu.

Martins Dukurs Leikplesidas trasē ASV izcīnīja otro vietu Pasaules kausa izcīņas pirmajā posmā, bet Tomass Dukurs ierindojās sestajā pozīcijā.

Uzvaru sezonas ievadā svinēja vācietis Aksels Junks, kuram Martins divu braucienā summā zaudēja 0,12 sekundes, bet vēl 0,27 sekundes lēnāks bija krievs Aleksandrs Tretjakovs. Aiz pirmā trijnieka bija divi vācieši – Aleksandrs Gasnars un pasaules junioru čempions Fēliks Kaizingers. Pirmo sešnieku noslēdza Tomass Dukurs, kas uzvarētājam zaudēja 0,60 sekundes, no goda pjedestala atpaliekot 0,21 sekundi. Olimpiskais čempions Sunbins Juns no Dienvidkorejas sezonas sākumā samierinājās ar septīto vietu.

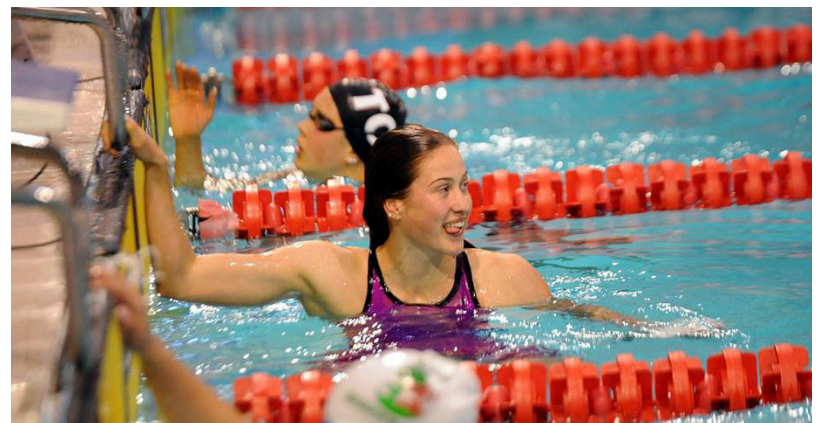
Latvijas skeletoņists **Kristis Netlaus** Vinterbergas trasē Vācijā izcīnīja piekto vietu **Eiropas**



Martins Dukurs



Laura Rogule



Ieva Maļuka

kausa sezonas pirmajā posmā. Netlaus pirmajā braucienā trasi veica 58,47 sekundēs, bet pie otrā brauciena netika, jo lietūs dēļ tas tika atcelts. Visu goda pjedestalu aizņēma Vācijas skeletoņisti, bet uzvaru svinēja Lukass Dāvids Nīdigers, kuram Netlaus vienīgajā braucienā zaudēja 0,46 sekundes. **Elvis Veinbergs** atpalika 1,61 sekundi, kas deva 17. vietu, bet **Mārtiņš Muiznieks** ar 1,84 sekunžu deficītu bija 23. pozīcijā 36 startējušo skeletoņistu konkurencē.

BIATLONA TRASĒS UN ŠAUTUVĒS

Latvijas biatlonists **Andrejs Rastorgujevs** Estešundā (Zviedrijā) Pasaules kausa izcīņas posma 20 kilometru individuālās distances sacensībās ar piecām kļūdām šautuvē ierindojās 34. vietā. Rastorgujevs distancē bija septītais ātrākais, taču šautuvēs pieļautās piecas soda minūtes un viņu atvirzīja uz ceturto desmitu. No uzvarētāja Rastorgujevs atpalika piecas minūtes un 36 sekundes. **Aleksandrs Patrijuks** nesašāva septiņus mērķus un bija 100. vietā, apsteidzot tikai piecus konkurentus. **Roberts Slotiņš** drīz pēc starta izstājās. Distancē nepārspējami bija Francijas biatlonisti, ieņemot

pirmās četras vietas. Pēc gandrīz gada pārtraukuma uzvaru Pasaules kausa sacensībās izcīnīja Martēns Furkads, kurš nebija uzvarējis kopš 2018. gada 15. decembra.

PELDĒŠANA

Latvijas talantīgā peldētāja **Ieva Maļuka** Skotijas pilsētā Glāzgovā Eiropas čempionātā isajā jeb 25 metru baseinā 100 m kompleksajā peldējumā laboja sev piederošo Latvijas rekordu, tomēr ar to nebija gana, lai iekļūtu pusfinālsacensībās.

Maļuka priekšsacīkstēs distancē veica vienā minūtē un 1,19 sekundēs, pirms gada sasniegto rezultātu labojot par 0,09 sekundēm. Šajā pašā distancē startēja arī **Arina Baikova**, kurā finišēja pēc vienas minūtes un 3,93 sekundēm, kas deva 43. vietu 49 sportistu konkurencē.

ŠACHS

Latvijas šachiste **Laura Rogule** (attēlā) Tallinā izcīnīja bronzas medaļu Eiropas čempionātā rapidā (ātrajā šachā un ātrspēlē).

Turnīrs sākās ar ātro šahu (15+10). Laura Rogule (2292) ar 7,5 punktiem ierindojās 105. vietā, taču tas bija pietiekami bronzas medaļai sieviešu vērtējumā.

P. Karlsons



PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evanģēliskā draudzē, Metodistu baznīcā, Rīgā, Akas ielā 13, **24. decembrī** Ziemsvētku dievkalpojums.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Lībekā, Lorenca baznīcā, **14. decembrī** plkst. 14 Dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, **Hohenzollernstr. 54**, **15. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Ludvighāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, **Sankt Ludwig, Bismarck un Wredesstrasse** krustojumā, svētdien, **15. decem-**

brī, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos māc. Rolands Eimāns un diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos sabiedriska pēcpusdiena ar azaidu groziņu veidā draudzes telpās. Visi laipni aicināti!

ZVIEDRIJA

Norčepingas latviešu ev. lut. draudzes Adventa dievkalpojums svētdien, **15. decembrī**, plkst. 13.30 S:t Olai baznīcā (*St. Olai kyrka, Skolgatan 12, Norrköping*). Dienas mude: “Es jums pasludinu lielu prieku”. Dievkalpojumu vadīs draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzība ar bērnu priekšnesumiem un Ziemsvētku dziesmām. Lūdzam ņemt līdzi groziņus svētku galdam. Esat aicināti un gaidīti!